

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS  
"KATALIKAS"  
Išleista kas ketvergas Chicago, Ill.  
Kaina metams:  
Amerikoje... \$2.00 | Užsien... \$3.00  
Prenumerata tur būt iškalno užmoka.  
"Kataliko" spaustuvėje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašydami "Kataliką" siųskit prenumeratą arba laiškus sekanciu adresu:  
**JOHN M. TANANEVICZ**  
8244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

# KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY  
"KATALIKAS"  
Published every Thursday  
at Chicago, Ill.  
Subscription \$2.00 per Year.  
Advertising Rates on Application.  
Book and Job printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages : : :  
All Communications must be addressed:  
**JOHN M. TANANEVICZ**  
8244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvestas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

Chicago, Ill., 22 d. Balandžio (April) 1909 m. Metai XI  
No. 17 ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1879

## Politiškos Žinios.

### Turkija.

Turkijos sultanas Abdul Hamid nuo sosto atsiskė. Jį privertė atsisakyti jaunatūrių partija, kuri iškovojė pas despotą sultaną konstituciją. Jaunatūriai sultaną apšaukė pasitraukusio sultano broliu, Mohammed Rechad Effendi.

Europa neikados negali prigulinti atsilėsti. Kaip tik pasibaigia kur vienas koks nesutikimas ir ermyderis, tuo jaus, žiūrėkis, į viršų išplaukia kitas, baiesnis už pirmą, jį ir nuolatos senai Europai gresia pavojus.

Štai Balkanų pusiasalis per desėtus metų grėšė Europai sumišimais, karais ir nuolatos kaip tik vis teįstengta pavojus atkreipti šalin. Kas teisybė, kasmetai viešpatysčių laukta, kada prisiartins Turkijai paskutinis galas, kad paskui tuo pasinaudojus Otomanų imperija pasidalinti, tačiau nuolatos ir jos galo bijojasi sulaukti, nes kažin kas išėitų besidalinant, ar iš to neužgintų didis europėnų karas. Tai-gi silpnės viešpatystės susitraukdavo kertėn ir tylėdavo, o tvirtėnės nuolatos didindavo savo jėgas, ginkluodavosi.

Įvedus Turkijoje konstituciją, Balkanuose turėjo įvykti ramybė. Tačiau toji ramybė nepatiko kitoms pilnoms godumo viešpatystėm, ypatingai Vokietijai ir Rusijai. Bet kadangi jaunatūrių partija yra gana išmintinga, patriotiška ir tvirta, kadangi ji tegalėtų ant Bosforo įgventinti galin-gą viešpatiją — tai pulstasi iš visų pusių ant jaunatūrių partijos su agitacijų pagalba, iššaukta karumenės revoliucija, prašalinta iš parlamento ir kabineto jaunatūriai valdininkai ir visa valdžia pavesta reakcijai.

Pereitoj savaitėj Konstantinopolį sukelta revoliucija tarp karumenės. Karumenė netikėtai apsupo parlamentą ir pareikalavo iš ten pasitraukti jaunatūriams. Tai buvo tiesas ant konstitucijos pasikesinimas. Kaip telegramai praneša, ant miesto gatvių buta kruvinų susirėmimų su karumene. Ginant parlamentą krista daugiau 600 žmonių, užmuštų ir sužeistų. Džiaugsmo reakcijai buta greito, nes jos partija, daugiausia susidedanti iš mullų (kunigų), vienas savo spēkas istempė, bile tik įvykdinus atgal seną reakciją. Karumenėje jaunatūrius oficialius pradėta žudyti, jiems prielankų krašto vyrai privėlėjo traukties tuojaus užsienin ir per truputį kotik neužgimta abelno namino karu. Be to, mullai, kad atkreipti į save liandies užsitikėjimą, išleido atsiliepinus, kuriuose išdestė, jog jie nenorinti tuo saugavo pasielgimu naikinti parlamentą ir žmonių laisvės, bet norinti įvesti visur geresnę

panaikinimą, ue tik valdžios monopolijų, bet ir šiaip-jau aludžių ir kitokių karčėmų, priimtų ir išpildytų, jaigu politais nutarimais busią visos valsčiaus sueigos pasirašyta.

Taigi mūsų valstiečiams tas reikia žinoti ir gerai įsitemyti, kad tik tie valsčiaus nutarimai turėsią galę, po kuriais busią daugiausia parašų. Tokius nutarimus gubernatorius turės išpildyti. Taigi reikia pasiskubinti pasidaudoti šia proga ir visus girtuokliavimo urvus iš Lietuvos išvaryti.

### Ministerių permainos.

Eina kalbos, kad ministerių tarpe įvyksią didelės permainos. Kalbama apie pašalinimus teisių ministerio Ščeglovitovo, pinigų ministerio Kokovcevo ir užsienių reikalų ministerio Izvolckio. Bet nieko tikro dar negalima pasakyti.

### Castro ir jo likimas.

Visos viešpatystės pagalios susitarusios emė persekioti buvusį Venezuelės prezidentą Castro, kuris nesenais laikais nukako į Europą gydyties ir likęs Venezuelėj vice-prezidentas Gomez netik apsišaukė tuo krašto prezidentu, bet dar uždraudė Castro'ui grįžti tėvynėn, kaip jo tartam suokalbyje prieš patį Gomez, kuris dabar Venezuelėj linksmas sau viešpatauja. Kadangi Castro buta darymas Venezuelės prezidentu visoms viešpatystėms labai daktaro, su nekuriomis net buvo pertraukęs ryšius, tatau dabar atėjo patogus laikas jam už tai atkeršyti.

Pasveikęs šiek tiek Castro nesenai Europą apledo ir tikėjosi išlipti ant vienos Anglijos salos, arčiau Venezuelės, o paskui stengties dasigauti savo tėvynėn, arba nors atgauti arba sutvarkyti tenai paliktus savo turtus, kuriuos Gomez labai greitai tegali sukfoniskuoti. Žmogus jautėsi laimingas, manydamas apsisotai arčiau savo tėviškės. Kad štai Jungtinės Amerikos Valstybės prašo Anglijos, idant Castro'ui uždraustų išlipti ant jos salos ir Anglija paraginta tuo jaus tam nelaimingam vyriui uždraudžia išlipti ant jos teritorijos. Sielvartų suspaustas ir nuo jūros kelionės Castro sirgdamas keliauja ant salos Martinika, prigulincios Prancijai. Tenai mieste Fort de France Castro su savo žmona, broliu ir kitais namiškiais išlipa ir jaučiasi laimingas, norinta liga jį vėl ima smaugti. Kad štai kelinton dienos parėina iš Prancijos priskyamas, idant Castro tuojaus nuo Martinika salos išsikraustytų, o jei nenorėtų, tai su prievarta turi but nubagantais ant pirmo iš tenai į Europą išeinančio garlaivio. Castro užprotestavo prieš tokį nežmoniską valdžios pasielgimą, pasisakė sergąs, daktarai jo tvirtinimus parėmė, bet to visko nepaisyta. Paimta jį iš lovos su materacu ir nunešta ant garlaivio "Versailles", plaukiančio į Europą. Tada Castro pareikalavo nusigabenti į Danijos vaskarų Indijas, bet Danija taip pat jam uždraudė tenai išlipti. Galop sutiko išlipti ant vie-

## Iš Viso Pasaulio.

### Buenos Ayres ateinančiais metais rengiama didelė paroda atminčiai 100 metų sukaktuvių Argentinos neprigulmybės.

Ispanijos ministerių kabinetas, nežurint kokių nebuk kliučių, nutarė atnaujinti savo karišką laivyną. Tuo dalyku jau užsiėmus viena angliška firma.

Vienos "Freundenblatt" rašo, jog Austrija pradėdanti dirbdinti 4 kariškus laivus "Dreadnought" tipo. Tie keturi šarvučiai turės but paibaigti 1912 metais.

Ciesorius Vilius ir kunigaikštis Oskar andai iškako į Veneciją, iš kur garlaiviu keliaus ant salos Korfu. Valdovams tik vienos vakacijos!

Pastarosios žinios iš Vokietijos pietinės Aprikos pareina, jog Luderitz sumaugoj atrastu deimtuų smiltynas ir deimantai renkami tiesiog nuo paviršiaus žemės.

Sorrento, Italijoje, numirė garsus novelistas Marion Crawford, gimęs 1854 m. Toskanijoje. Jisai išauklėtas Amerikoje, todėl ir rašęs angliška.

Iš Dunajaus upės andai išimta Amerikos studento, Olivero Bray, lavonas, kuris perėjimas mėn. praužė. Jis turėjęs dirksnių ligą. Paėjęs iš Industry, Pa.

Meksiko mieste nesenai gauta žinia apie atradimą Meksikoje turtin-giausių aukso kasyklų Valstybėje Caxaca. Kasyklos atrasta netikėtai. Kasyklos užimančios 22.000 akrių.

Mieste Barcelona (Ispanijoje) andai vėl plyšus ketvirta bomba ant gatvės, tačiau nieko nesužeidus. Policija veltui stengiasi piktadarius suimti, niekur jų tačiau nerandama.

Andai Paryžiuje Santos Dumont atliko bandymus pirmo sykio su savo nauju aeroplanu. Perlekė vieną ir pusę mylios 100 pėdų aukštai ir mašina atsakančiai veikė. Aeroplanas sverias 176 svarus ir 20 pėdų ilgas.

Angoli, Aprikijoje, ligi šiam laikui buvus vergija, butent nigeriai (murinai) buvo priverčiami sunkiausius ir biau-riausius darbus dirbti už vieną tik valgį. Dabar, girdima, Portugalijos valdžia aštriai tą vergiją uždraudžius.

Meksiko valdžios metinis išlaidų budžetas paskiria tarp kitko 3.000.000 dol. tautiškam teatrui, 4.900.000 dol. žmonių švietimui ir 1.000.000 dol. paminklui, kaip atminčiai 100 metų neprigulmybės sukaktuvių, kurios Meksikai šiomet pripuola.

Ryme archeologai susekė naujus istoriskus atminimus šv. Marcello bažnyčioje, kuri laike krikščionių persekiojimų buvo vienatine Ryme bažnyčia. Butent atrasta vidurinių metašimčių marmulinis aukuras užpakalij dabartinio bažnyčios aukurio, paeinantis nuo 308 metų.

Iš Vatikano pusvaldiškai pranešama, kad šią mėnesį per Joannos d'Arc beatifikaciją popežius audijencijon priimsiąs Prancijos vyskupus ir išklaususiąs jų pranešimų dalyke Bažnyčios nuo viešpatijos atskirimo. Tačiau popežius tame dalyke nenuspręsiąs jokių permainų Bažnyčios sutvarkyme Prancijoje.

Columbijos valdžia ruošiasi prie rinkimų kongresmanų. Rinkimai atsisibusią Liepos mėn. Prezidentas Reyes garantuoja už rinkimų teisingumą ir ramumą. Traktatas tarp Jungtinių Amer. Valstybių, Colombijos ir Kanados bus atiduotas naujam kongresui dėl patvirtinimo.

Meksiko provincijoje Durango, miestelyje Velerenda, Didžioji Subatoj buta didelių tikybinių riaušių. Vietinis kunigas padaręs per miestelį procesiją, bet miestelio viršininkas uždraudė. Taigi ir prasidėjo katalikų su nekatalikais imtynės ir daug sužeistų. Kunigas ir daug pašalinų žmonių areštuota. Pagal kitus telegramus, toji procesija atsisubus pėtnyčioj prieš Velykas. Kaip žinoma, Meksike katalikams laisvė varžoma.

Išplaukus iš New Yorko uosto Balandžio 7 d. garlaivui "Lucania", ant jo buta poros tragedijų. Iš Amerikos 2 rios klesos kajuta kelioavo dvi merginai. Mergina M. Clark, 24 m., iš Brooklyno antroj dienoj kelionės nusižudžius, t.y. nusišovus iš revolverio, o jos draugė, visai niekiam nežinoma, ketvirtroj dienoj. Visas savo tragedijos paslaptis nusinėšė okeanui, kadangi prieš nusišoviant persiversdavo su visu savo kunu per bortą ir tuojaus įkrįsdavo į vilnis ir išnykdavo.

Miestelyje Valerdina, Meksikoje, valdžia už tikybines riaušes be teismo sušaudžius 14 vyriškių, kurie sudegino miesto viršininko namus, kuris draudė tikėjimiską procesiją. Sušaudytų lavoną kelias dienas gulėjo miške nepalaidoti, o kareiviai dabar dar saugoja keliolikos kalinių, kuriuos turbut sutiks tasai pats likimas. Procesijos sumanytojas, vietinės katalikų parapijos klebonas, kun. R. Valenzuela, kuris taipgi daugiausia priešinosi valdžiai, suimtas ir uždarytas kalėjiman. Jam tačiau vienas jo bičiulis slapta perdavęs peilį, su katruom jisai mirtinai susivertęs ir dabar sopuliuose baigias savo dienas. Meksikos prezidento Diazo valdžia lyginaisi Rusijos caro budelio valdžiai, despotizmas neapsakomas ir labai gaila, kad Diaz savęs nepasivadina caru.

Austrijos valdžia išpalengvo paleidinėja rezervistus iš reguliariškos armijos ir tuo budu korpusus taiso su paprastuju kareivių skaitliumi. Demobilizacija eina palengvėli delto, idant visuomet buti pasirėngusiu ant visako, nes ant Balkanų pusiasalio vistik dar ramybė nematoma.

Amerikos keliauninkas, dr. Goil, Vidurinėje Kinijoje palei garsų Kinijos mūrą kalnuose atrado karlų (mažų žmonių) giminę, apie kurią ligi šiam laikui nieko nežinota. Karlai, kurie apaugę ilgais plaukais ant viso kuno, turėję pabėgti, pamatę keliauninką. Tačiau platesnių žinių stoka.

St. Etienne, Prancijoje, atsisubęs prancuzų socialistų kongresas, kuriame dalyvauta daug atstovų. Pasikalbėjimų buta labai trukšmingų, nes dauguma nepakakinta legaliskakova su valdžia, bet reikalaujanti panaudoti energiskiausius budus. Daugiausia bartasi socialistų vadovų už taktikos skirtumus. Vadovas Jaures pažemintas.

Paryžiuje prasidėjęs viešų mokyklų mokytojų kongresas. Tarp kitko, mokytojai pasvaldžią reikalauja leisti jiems organizuoties, taip lygiai pripažinti jiems straikas, jei kuomet butų reikalas. Beabejo

ankieriai.  
OSE  
Atidaryta su  
8 valandai.  
Chicago, Ill.  
EVICZE  
Visokiu a-  
f ir las E-  
i valgių ir  
sakvynų ir  
partuodu  
du plaugas  
žiai.  
Indoah, Pa.  
STUVE  
INA  
AS, DRAU-  
TITUCI-  
JŠUS, TI-  
ALIU IR  
IU, VIZI-  
ES, ANT-  
JŠKU IR  
LAŠYMUŠ  
ISOKIAS  
greitai,  
Cam pri-  
rukuoti,  
s : : :  
" spaustuvė yra di-  
lietuviškų spaustuvų  
Turi savo locnas  
lrukavojamas mašinas  
varomas ir atsakančių  
erų darbininkų.  
ANANEVICZE  
ININKAS  
Chicago, Ill.  
Pranezame vienas  
lietuviams ant Balo-  
geporto ir apibėgta  
kad mūsų ofise no-  
dasi ofisa drėvių  
ry Insurance kom-  
nių, Continental  
Royal Insurance Co.  
ceze,  
geriau-  
du ty.  
ANANEVICZE  
at atlekti pas  
ICZE,  
CRICAGO, LL

# Žinios iš Lietuvos.

## AUGŠTOJI PANEMUNĖ.

(Marijam. ap.)  
Kovo 8 d. čionai buvo valsčiaus sueiga. Pirmiausiai kalbėta apie paskirimą mokyklos reikalams 4 rublių su keliomis kapeikomis. Nuo to valstiečiai griežtai atsakė (!). Baigiantis sueigai keli girtuokliai ėmė šaukti šventadieniais smukles ir aludes laikyti atdaras. Prie to, kaip girdėti, kurstė juos žydai smuklininkai, žadėdami magaryčioms netpenkiasdešimt kibirų degtinės. Nors tik tai 3-4 savaitės, kaip pas mus smuklės šventadieniais uždarytos, o girtuokliavimas žymiai susimąžino.

Neužilgo čia žadama įsteigti „Blaivybės“ draugijos skyrių. — Dieve duok, kad girtuoklystė Lietuvoje kogerčiausia išnyktų!

Vincė.

## GIŽAI.

(Vilkav. ap.)

Vasario 21 d. keturi jauni vaikinai įkaušę iš miestelio ėjo stumdydami namo. Vienas peiliu durė kitam į šoną ir padarė žaizdą. — Ir kada gi žmonės paliaus girtuokliavę! Dilgėlė.

## BARDAUSKAI.

(Vilkav. ap.)

Kovo 11 dieną Bardauskuose buvo valstiečių sueiga. Tarta apie padidintą čionykštės mokyklos. Bet visi nuo to atsakė (!). Nutarta tikt, kad kitų valstiečių žmonės, norintieji čia savo vaikus leisti mokytis, turėsią nuo vaiko mokėti po keturius rublius.

Uola.

## BALBIERIŠKIS.

(Marijam. ap.)

Mūsų žmonelės jau pradeda krutėti. Įprašė vietinį mokytoją, p. Dvilinskį, išsiryti leidimą šventadieniais mokytis paaugusius. Jau antras mėnuo, kaip į 70 — 80 žmonių lanko šventomis dienomis mokyklą. Malonu žiūrėti, kaip vaikinai ir merginos atydziai klausio mokytojo išguldinėjimų. Nei tolimas, nei biauorus oras nestabdo jų tame pagirtame darbe.

## MARIJAMPOLĖ.

Nepaprastai gražų sumanymą įvykdina moterų Draugija. Per keturius gavėnios nedėlius ir vieną šventadienį busių Marijampolėje naudingos paskaitos, prie kurių užkviestas žymesnis mūsų tautos pajėgos. Dvi paskaitos jau buvo nedėlianyje 1-13 Kovo. Susirinkus įvairi skaitlinė publika miesto klubo salėje išvydo ant scenos „Vilties“ redaktorių, kun. Tuma, pasizadėjusių apskaiti apie laikraštį. Jo, kaip žinoma jau nuo keliolikos metų laikraštiniuko, visi buvo pasiryžę klausyti. Ir neapsigavo. Pili įdomaus turinio sakiniai apsi- rėksdami skardžiais kun. Tumo žodžiais laikė klausytojus tartum užavėtus arti per pusantros valandos. Daug gero ir naudingo galėjo įsitęmyti ypač jaunesnieji klausytojai.

Jo buvo apskaita trumpai laikraščiu pradžia, kiek jų yra kokioje žemėje ir kokios yra vertės; kokia yra ant svieto laikraščiu galybė; kokia parėiga ir atsakomybė laikraščiu vedėjų prieš visuomenę; kokios priedermės skaitytojų su- ligit įvairių pakraipų laikra- ūnuose; Lietuvos laikraščiu stovis ir t.t.

vaikinas numirė.

Jonas Orina.

## GRAŽIŠKIAI.

(Vilkav. ap.)

Mums su laiškų išsiuntimu ir gavimu čysta bėda. Čia yra tikt pačtos skrynutė. Bet ir toji netikus. Kai pusto, tai ir pripusto vidun. Per tai ir laiškai jon įmesti sugenda. Žmogus nori kokį laiškėlį kur nors išsiųsti, tai klamšok kokias 2 — 3 mylias. — Čia butinai reiktų pačta įsteigti.

I. M. Tikuris.

## BALBIERIŠKIS.

(Marijam. ap.)

Šale gerų balbieriškėčių papročiu randasi ir peiktini. Miestelio jaunikačiai su merginomis nesigėdi ant gatvių stumdytis. Vaikinai su sirenka į vestuves neprasyti ir daro netvarką net sukeldami muštynes. Iš priežasties tokio papročio vienas jaunavedis net ir vestuvių nekėlė. Garbė jam už tai.

Susipraski, jaunimas.

X.

## GRAŽIŠKIAI.

(Vilkav. ap.)

Pernai per valsčiaus sueigą buvo nutarta nedėlianyis ir šventadieniais uždaryti smukles ir monopolį. Tas nutarimas nepoigo liko valdžios užtvirtintas. Žmonės džiaugėsi, kad girtuokliavimas sumažėsiąs. Iš dalies, tiesa, ir sumažėjo, ale ne visai. Mat, norintieji paslaptomis gauna ne tik alaus, bet ir degtinės. Atsirado daug tokių gudruolių, kurie šiemet per valsčiaus susirinkimą pareikalavo tą nutarimą panaikinti, t.y. kad vel būtų atidarytos aludės ir molopolis. Tokius ne tik ką dau- guma valstiečių, ale ir viršini- ninkas sugėdino. Nutarimas pasiliko užtvirtintas.

Matyti gražiškėčiams spin- di šviesos spindulys, kad tokių dideliai pagirtinų žyrų yra nemaža. Malonu ir gera būtų, kad panašų žmonių atsirastų visur kodaugiau. Girtuoklystė nyktų, kaip ukai.

Bijunas.

## KUNIGŲ PERMAINOS ŽEMAIČIŲ VYSKUPI- JOJE.

Šeduvos kam. kun. Kar- čauskas perkeltas Kliukuoliuo- na filijalista. Kurklių kam. kun. Šapalas Pilėnuosna fili- jalista, kun. J. Steikunas iš Radviliškio Šeduvon kam., Pušaloto kam. kun. J. Raštu- tis laikinai Panevėžin kam., kun. Jogminas dėlei nesveika- tos paliuosutas nuo Kauno karmelitu bažnyčios kamendo- riaus priedermių.

Mirė a. a. Pavinėlių filija- lista kun. Ignatas Martinus.

## RADVILIŠKIS ANT NE- MUNĖLIO.

(Panev. ap.)

Prieš Kalėdas vaikai paleis- ta iš valsčiaus mokyklos pora savaičių anksčiau, nes pritr- uko kuo pečius kurinti. Moky- tojas valgio virimui ekolijosi malkų pas kaimynus. Vargais negalais atvežė vieną vežimą. Tam sukurus dabar vaikai ir vėl paleisti, nes šalčioe mo- kykloje negalima mokyties. — Netikus tvarka Bludžių se- niunijoje (storastystėje). Aną dieną seniusas užragino jasiš- kiekus malkų vežti iš miško. Žmonės nuvažiuoja, bet neran- da malkų. Pasirodo, kad dar nenupirkto. Ir kas kalas dėl tos tvarkos? Patįs. Ką ir kaip renka, tokius ponus ir turi.

Meskite, radviliškėčiai, ap- silėdima! Kuršo Lietuvninkas.

## JURBURKAS.

(Raseinių ap.)

Per valsčiaus susirinkimą, neseniai įvykusį, buvo kalba- ma, kad valstiečiai prisidėtų prie išlaikymo Jurburke stei- giamosios miesto mokyklos. Iš visur buvo girdėti šauksmai „nereikia“!

Tą pačią dieną, vakare į vietinį klubą susirinko mies- telėnai su keletu žydų ir kitų svetimtaučių ir nutarė butinai įsteigti mokyklą. Aukų rinki- mui paskirti tam tikri žmonės.

Miško poeta.

## PANEVĖŽYS.

Seniaus daugelis mūsų žmo- nių slėpdavo roputes (bulves) laukuose, kur ant kalvų, smil- tynų, užkaldami į tam tikrus rusius. Taip vienas ukininkas M., prisilaikydamas senovės papročio, paslėpė savo roputes miške. Ant nelaimės atsirado vagis ir naktį atvažiavęs išve- žė visas bulves, 20 su viršum purų. Didelis ukininkui nuo- stolis, nes nei sėklai nepaliko.

Kėkštas.

## PANEVĖŽYS.

Ilgai ir dideli šalčiai padarė tai, kad daugelyje kaimų uki- ninkai šulniuose vandens pri- stigo. Kam netoli upė, tai dar pusė bėdos, bet toli nuo upių gyvenantiems ištikrųjų vargas: važiuok, žmogus vandens už kelių viorstų.

Kad vandens nepristigus, ukininkai turi stengtis šul- nius išsikasti gilesnius.

Kėkštas.

## PAŠILĖ arba VAITKUŠ- KIS.

(Kauno gub.)

Pašilės miestelis nedidelis: bažnyčia, valsčiaus raštinė, liaudies mokykla ir keletas namų. Stovi įsiai netoli Auk- mergės, dailioje ir ramioje vie- toje, prie paties šilo, ant dva- rų žemės. Bažnyčia nedidelė, graži, mūrinė, pastatyta ir už- laikoma grafo Kosakovskio lėšomis. Pamaldos ir pamoks- lai atliekami lietuviškai. Ku- nigas vienas, nes filija. Jau dveji metai kaip čia yra lietu- vis mokytojas. Žmonės gana džiaugiasi, kad prigimtoji kal- ba mokykloje išguldoma. Gai- la tik, kad valstiečiai neskirin- knygomis pinigų.

Mokinys Sakalas.

## KAUNAS.

Pirmasai visuotinasai „Blai- vybės“ draugijos susirinkimas Vasario 24 d. (s. k.) 1909 m. iš pirmutinį visuotinąjį „Blai- vybės“ draugijos susirinkimą iš įvairių Lietuvos kraštų at- vyko 42 atstovų nuo 27 skyri- ų. Tarp jų pirmųjų su „gir- tuoklyste kovotojų buvo: 17 kunigų, 1 dvarininkas, 1 mer- gaitė, 2 fabriko darbininkai, kiti 21 beveik visi sodiečiai. Be paminėtųjų skyrių atstovų susirinkime dalyvavo 7 nariai įsteigėjai ir nemaža svečių.

Atvažiavusieji susirinkiman, išklause šv. mišų katedros bažnyčioje, susirinko liaudies namų salėn. Susirinkimą at- kodarė J. M. vyskupas Cirtautas, sveikindamas susirinkusius at- stovus, aiškindamas blaivybės svarbumą, prašydamas Dievo padėjimo susirinkimo dar- bams.

Išrinkus susirinkimo vado- vus, laikinės valdybos sekreto- rius, p. O. Vaitkevičius, pa- skaitė, kas ligšiol draugijos nuveikta. Pasirodė, kad jau atidaryta 43 „Blaivybės“ sky- riai: 1 Vilniaus gubernijoje — Žižmarijoje, 2 Suvalkų gu- bernijoje — Marijampolėje ir Lekėčiuose, visi kiti Kauno gubernijoje. Be to prisūsta prašymai iš 8 vietų, bet sky- riai dar neatidaryti. Apskai-

tas prisiuntė 21 skyrius, prie kurių yra prisirašiusiųjų na- rių 9.282. Du skyriū neišreiš- kė, kiek skyrium vyrų ir mo- terų prie jų priguli, prie 19 gi likusiųjų skyrių 1908 metais prigulėję vyrų 2.250, moterų 5.425.

Kasierius kun. Dogelis pran- ešė apie draugijos kasos sto- vų nuo Gegužio 15 d. 1908 lig visuotinojo susirinkimo. Pasi- rodė, kad draugija turėjo įvai- rių įeigų 517 rub. 42 kap., iš- laidų 307 rub. 62 kap., kasoje lieka 209 rub. 80 kap.

Susirinkimas, išklause pran- ešimą apie draugijos veikimą, ėmė svarstyti, kaip visą darbą pastačius ant kojų. Kadangi to darbo daug ir turint kitas priedermes, sunku jis būtų at- likti, susirinkimas pripažino reikalingu išrinkti apmokamą- jį pirmininką, kurs, turėdamas iš draugijos pragyvenimą, vien tiktai jos darbu ir užsiimtų.

Paskui išrinkta valdyba: pirmininku kun. P. Korzonas iš Panevėžio; valdybos nariais: Žemaičių seminarijos profeso- rius kun. Šaulys, daktaras M. Przyjalgauskas, mokytojas Urbonas ir p. O. Vaitkevičius; revizijos komisijon: kun. Mar- ma, J. Przyjalgauskas ir An- driušis.

Toliaus tartasi apie sustiprin- imą ir išplėtimą draugijos veikimo. Kun. Marma ir kun. Kemešys turėjo tam tikras pa- skaitas apie blaivybės išplati- nimą. Toliaus seka atstovų su- manymai. Darbų skyriaus atstovas Bendikas kalbėjo, kad reikia prašyti vyskupo į- sakyti buti blaiviems visiems tar naujantiems bažnyčioje. Ki- ti kalbėjo, kad kodaugiau pri- traukti jaunimo prie blai- vybės. Iš Paliėnų atstovas iš- reikšė nuomonę „Blaivybės“ nariams turėti laikraštį, dau- giau apie blaivybę rašantį. Visi tie sumanymai galutinai apsvairstyti ir įvykdinti palik- ta valdybai. Į garbėsirmi- ninkus išrinkta J. M. vysku- pas. Nutarta kitas susirinki- mas daryti vėl Kaune.

Pasibaigus posėdžiui susi- rinkimo vadovai drauge su svietiškais skyrių atstovais ap- silankė pas J. M. vyskupą Cirtautą. Padėjo jam už da- lyvavimą susirinkime ir prašė sutikti buti draugijos garbės pirmininku ir ją laikyti savo globoje; prašė išleisti į vysku- pystę raštą, paraginantį prisi- dėti prie „Blaivybės“ draugi- jos. J. M. vyskupas, išklause jų prašymų, atsakė, kad jam labai rupinti „Blaivybės“ draugija, nes toji pat bažnyti- nė brolija, tik tam tikrais įsta- tų užtvirtinta ir geriaus su- tvarkyta; pradžioje draugiją laikyti savo globoje, paraginti visus jon rašyti, taipogi iš- rinkta draugijos pirmininku, kun. Korzoną, greitai perkelti Kaunan.

Naujoji valdyba pasidalino tarp savęs priedermes šiokiu būdu: kasieriumi kun. Šaulys, sekretoriumi p. O. Vaitkevi- čius, ligi kun. Korzonas persi- kels Kaunan pirmininko prie- dermes pildys pralotas Ker- pauskas.

Taip galutinai susitvarkė senai visų pageidaujamoji „Blaivybės“ draugija.

## VILNIUS.

Kovo 14 dieną Žemaičių vyskupijos valdytojas, J. M. vyskupas K. Cirtautas, Šv. Jurgio bažnyčioje išsvėntė į dijakonus 8 Vilniaus semina- rijos auklėtinius, tarp kurių yra du lietuviai ir vienas mo- kslas lietuviškai, suteikė kuni- giskus keturis žemesnius pa- šventimus 26 auklėtiniais, iš- jų 6 lietuviai ir vienas mokslas lietuviškai. „Š.“

## VILNIUS.

Lietuvių Mokslo Draugijos Komitetas Kovo 3 d. pagal į- nešimą d-ro J. Basanavičiaus priėmė sumanymą — padaryti Liepos mėnesį Vilniuje prie- einamus trumpus kursus iš Lietuvos geologijos, arkeolo- gijos, antropologijos, etno- grafijos, istorijos, geografijos ir kt. Skaitymai žada buti daugiausia rusų kalba, išskyr- us skaitymus apie lietuvių kalbą ir folklorą, kurie, ro- dos, galėsią buti lietuviškai skelbiami. Skaitymams žada pakviesti tikrus dalykų žino- vus. Toki kursai tikrai būtų daugeliui lietuvių labai nau- dingi. Iš jų galėtų pasimokyti ne vienas, kaip reikia tyrinėti ir pažinti savo tėvynę — Lie- tuva. Ypač vertėtų tuos kur- sus aplankyti mūsų kaimų ir miestelių inteligentams — mo- kytojams, kunigams ir kt.

— Kovo 11 d. Vilniaus Teismo Rumai teisė antrosios Dumos Kauniškis lietuvius atstovus: prisiek. adv. Stašins- kį, d-rą Gudavičių, Kumelį, Kupstą ir Povylių. Juos kal- tino už tai, kad beatstovauda- mi parašė ir atspauzdina „Skardė“ atsišaukimą į rinkė- jus — valstiečius ir darbinin- kus. Tame atsišaukime buvo nurodyta, ko jie (atstovai) Dumoje reikalauja, butent: mirties bausmės panaikinimo, priverstino paėmimo valstie- čių naudai valdžios, bažnyčių visokių tikėjimų ir dvarponių žemės, Lietuvai autonomijos ir kt. Ant pabaigos buvo kreiptasi į rinkėjus, kad jie atstovus paremtų, nes tik tuo- met valdžia nusileisianti. Tai už tą atsišaukimą teismo ru- mai nuteisė visus penkis atsto- vus vieniais metais į tvirtovę. Nubaudimas skaudus, y- pač atsiminus, kad už daug smarkešni, anot teisėjų, Vi- boro atsišaukimą, bu- vo paskirta tik 3 mėnesiai ka- lėjimo. — Druge teisė ir valstietį Radzevičių už plati- nimą to atsišaukimo. Jį nutei- sė irgi metams, užskaitant at- sėdėtus pirm teismo 6 mėn. — Atstovai apeliavo į senatą, o kad dabar neareštuotų, tai tu- silejo sudėti po 1000 rb. Gynė ad. Vrublevskis, Tarchovskis ir Zmačinkis.

— „Viltis“ rašo, kad Kovo 18 d. (n. sk.) apskriečio teismas Marijampolėje teisė gimnazij- jos mokinius už visiems žino- mą šventvagystę — išniekini- mą katalikų Komunikantų. Liudytojai parodė, kad mok. Užupis parsinešęs Komuni- kantą piové, o Sajonas badė adata. Gynė adv. P. Leonas. Jisai teisino, kad abudu kalti- namuoju nepilnamečiai, ir kad jiedu veikė po įtekme prapu- lusio mokinio Blaževičiaus, be- to dar, tai dariusiu nei nesu- prazdamu ką daro. O kadangi jau juodu ir taip gana daug nubaustu gimnazijos valdžios, ir kad uždarymas į kalėjimą gali tik paarsinti, tai apginė- jas reikalavo, kad teismas vi- sai juos išteisintų, arba tik vie- šai pabartų, ir atiduotų tėvų globai ir pataismui. Teismas su apginėjo nuomone sutiko ir abudu kaltinamuosius išteisi- no.

— Kelios moteriškės parsine- šė iš marijavitų koplyčios Komunikantų ir parsinešusios ėmė tyčioties, mėtyti ir paga- lios įmetusios į pamazgas. Pa- tytrės tai marijavitų kun. Tu- laba, padavė Vilniaus miesto septintojo skyriaus nuovadii Illinui. Dabar policija ėmė tą dalyką tyrinėti ir įtariamos moteriškės jau areštuotos. Kalba, kad ir vienas lenkų katalikų kunigas esąs ton by- lon įpainiotas. Kuo tas viskas pasibaigs — paregėsime.

— Šią vasarą Peterburgo konservatorijos (muzikos aka- demijos) mokiniai lietuviai — K. Petrauskis, Teliat-Kelpša ir Audzėjus rengiasi koncer- tuoti didesniuose Lietuvos miestuose — Vilniuj, Kaune, Šiauliuose ir kt. Geistina būtų, kad pasirodytų ir Prūsų Lie- tuvoje, bent Tilžėje. Dėlei su- tartinimo mūsų su Pr. Lietu- va tai būtų visai neprošal.

— Kovo 10 ir 11 d. gyve- nantis dabar Vilniuje pag. adv. L. Ciplijauskas, d-ras K. Grinius ir žmona Joana Gri- niuviėnė gavo nuo Vilniaus gubernijos žandarų valdybos reikalavimą (No. 1498, Kovo 7 d. parašytą) idant išsikraus- tytų iš Vilniaus. Bet kad ta- me reikalavime nebuvo pasa- kyta, kieno-gi tai prisakyta, dėlko ir kur išsikraustyti, tai visi 3 atsakė jį pildyti. Pasi- rašyta irgi ne žandarų valdy- bos viršininko, bet tik raštin- ninko (stolonačalnik). Keistas reikalavimas. To paties reika- laujama ir nuo Juozo Kačer- giaus, kuris nei negyvena Vil- niuje.

— Marijavitų vyriausias kunigas Jonas Kovalskis esąs padavęs Petrokovo gubernato- riui prašymą, kad leistų išlei- dinėti du lietuvių kalboje ma- rijavitų laikraščiu — mėnesi- nį — „Marijavitų“ ir dvisavaitinį — „Marijavitų Žinias“. Laik- raščius vesias pats kun. Ko- valskis, kuris (su kitu m. kun. P. Skolinovskiu) dabar stropi- ai mokinąs lietuvių kalbos. Pirmieji numeriai išėsią apie Velykas ar pradžioje Gegužio mėn.

## BIRŽAI.

(Panev. ap.)

Kaikurie iš čionykštės ke- tureklesės mokyklos mokiniai lietuviai kreipėsi į savo in- spektorių, kad būtų išguldoma ir lietuvių kalba (lietu- viams). Bet inspektorius sa- kęs, kad šimet jau vėlu, kad tai galima padaryti tik nuo pradžios ateinančių mokslo metų. Kas skaudžiausia, jog mums sako, buk mės kalbėti lietuviškai mokame, tai kam gi mums lietuviškai mokytis. Nelabai mums prielankūs ir kalvinai mokiniai, kuriems vokišką kalbą išguldū jų ku- nigas Jakubėnas. Kun. Jaku- bėnas galėtų ir mums išguld- ti lietuvišką kalbą, kad moky- klos valdžia apie mus geriau rupintusi. — Mės norėjom kad neberekėtų mokyties bereika- lingos sloveniškos kalbos; tiek laimėjome, kad nors nebereiks slovenišku „evangelijų“ skai- tyti: sloveniškos kalbos moky- mas liko sumazintas.

Mokytojas S—vas dažnai ant lietuvių užsi puola, ypač namuoju nepilnamečiai, ir kad jiedu veikė po įtekme prapu- lusio mokinio Blaževičiaus, be- to dar, tai dariusiu nei nesu- prazdamu ką daro. O kadangi jau juodu ir taip gana daug nubaustu gimnazijos valdžios, ir kad uždarymas į kalėjimą gali tik paarsinti, tai apginė- jas reikalavo, kad teismas vi- sai juos išteisintų, arba tik vie- šai pabartų, ir atiduotų tėvų globai ir pataismui. Teismas su apginėjo nuomone sutiko ir abudu kaltinamuosius išteisi- no.

## LAIKRAŠTININKŲ SU- VAŽIAVIMAS.

Rygos literatūros ir dailės draugija Kovo 21 d. sukviėda Rygon Baltijos pajurio laik- raštiniųų suvažiavimą. Suva- žiavimas tęsis dvi dieni. Su- važiavime galės dalyvauti visi Baltijos pajurio laikraštinių- kai, kurie bus pristatė iš re- daktorių paliudijimus, kad yra rašę laikraščiams.

Per suvažiavimą busių svar- stomi tarp ko kito šitie klau- simai:

- 1) vietinių laikraštiniųų ir rašytojų susiartinimas;
- 2) vietinių laikraštiniųų ir literatū buvio pagerinimas;
- 3) laikraštiniųų ekskursi- jos;
- 4) trečiųjų teismas laikra- ūčiams taikyti. „R. G.“

# Iš Lietuviškų Dirvų.

## Chicago, Ill.

Apveizdos Dievo parapijoj Velykos buvo apvaikščiojama koiškilmingiausia. Panašios iškilmės kitur nebūta. Na, ir teisybė. Minėtos parapijos vargonininkas, Aleksandras Lemontas, su savo puikiai išlavintu choru, susidedančiu iš 24 asmenų abiejų lyčių, kogeriausiu atliko savo priedermes per Velykas bažnyčios pamaldose. Lygia dalimi kaip daliai ant vargonų žaidė, taip dar gražiau jo choras giedojė.

“Primam missam Resurrectionis” atlaikė pats gerb. vietinis klebonas, kun. Edvardas Stefanavičia. Savo mišių paibaigoje pasakė trumpą, bet gana aiškų pamokslą, sveikindamas savo parapijonis sulaukus to didžiai garbingos katalikams šventės. Paskui atgiedota “Tantum ergo”.

Choras atgiedojęs “Tantum ergo”, nuėjo su savo vargonininku drauge į kleboniją, pasveikintų savo klebono, pagal pratėvių mūsų papročio.

Beto, reikia dar paminėti, kad išeinant klebonui iš zakristijos po pirmųjų mišių, draugijų šv. Pranciškaus, šv. Antano iš Padvos ir šv. Apaštalų Petro ir Povilo sąnariai lydėjo jį į kleboniją, velydamis jam sveikatos ilgiausiams metams, idant mokslo šviesa mokintų ir ganytų savo aveles, taip kaip ir ligi šiolei darė.

Choras tuotarpu suėjo klebonijon. Padainuota: Ilgiansius Metus, Lietuva Motinėle, Kur banguoja Nemunėlis ir daug kitokių tautiškų dainų.

Apveizdos Dievo parapijos choras, kuriuo vadovauja vietinis vargonininkas Al. Lemontas, susideda iš sekančių asmenų: Petras Žičkus, Kazimieras Bendžaitis, Juozapas Gediminas, Vincentas Mikutaitis, Antanas Statkevičia, Juozapas Užabalas, Jurgis Šlieteris, Kazimieras Šauklys, Jonas Šauklys, Jurgis Griškėlis, Kazimieras Andriejunas, Juozapas Pocius, Francisus Pocius, Ona Balžaitienė, Aniela Ragen, Alena Vitkevičia, Monika Baršėikė, Ona Šariūtė, Teofilė Šariūtė ir dar kitos, kurių pavardžių nebeatmenu.

Negana to, dar po sumai, kurią atlaikė vikaras kun. Jonas Cis, vėl tas pat choras, vadovaujant tam pačiam vargonininkui, susirinko klebonijon ir gražiais, sutinkamais balsais padainavo daug meilingų dainelių.

Kaip tik po sumai ant paties dainavimo atvažiavo į kleboniją pietautų nekuri miesto teisėjai ir garsesni politikieriai. Klausant jiems dainų lietuviškai-patriotiškai, labai visi džiaugėsi tuo apsiėsimu, nes norint lietuviškų žodžių nesuprato, tai vienok labai aukštai kainavo choro lietuviškus balsus. Daugiausia pagyre vargonininką, kuris nenuilstančiai taip daug tegalėjo išlavinti savo chora, kuriuomi parapija visuomet gali pasididžiuoti.

Teisybė pasakius, choras gražiai dainavo. Išlavinti balsai vyriškių, o labiausia merginų lietuviškų padarė didelį įspūdį ant svetimtaučių, kurie buvo susirinkę klebonijoje. Rankų plojimas buvo gausus. Nekurios dainos atkartota net kelius sykius, reikalaujant to susirinkusiems.

Garbė jums, giedoriai! Didesnė bet garbė tau, choro vadove! Tu nesigali savo sveikatos ir jėgų, tu lavini lietuvių dailioje! Tai-gi lavink

juos ir toliau nenuilstančiai ir tegul tau Dievas padeda. Už tai tau bus amžinas garbės vainikas! Tegul lietuviška daina skleidžiasi po platų pasaulį! Ad. Maciejevskis!

## Rochester, N. Y.

Balandžio 13 d. prieš pietus šita miesta ištiko baisiausias gaisras ir siautė per ištisus 9 valandas, padarydamas nuostolių arti milijono dolerių.

Delei to bausaus gaisro keli šimtai šeimynų neteko pastogės. Palaikymui tvarkos ir apsaugojimui likusių ir išgelbėtų iš gaisro naminių daiktų, sukrautų po grynu dangum, pavadinta trys kompanijos milijojos.

Nelaimingojo miesto piliečiai tuo gaisru labai sudijinti ir atsiranda didžiausioji baimė, kadangi daleidžiama, jog tie gaisrai tyčia pagimdyti nežinomais piktadariais. Juk jau pora mėnesių pirmiau čia buta gaisrų tyčia pagimdyti.

Šitame gaisre daugiausia nukentėjo žydai, kurių daugybė šeimynų liko be pastogės. Jie taip labai persigandę dabar, kad bijosi įeiti į svetimus namus ir bevelija stovėti dienomis ir naktimis ant gatvių.

Gaisras prasidėjo prieš piet 11 val. “Selden Motor Car Factory” įstaigose, gulinčiose palei Main ir Gibbo gatvių. Kadangi tuotkart buvo smarkus vėjas, tuojaus liepsnas išnešiojo ant aplinkinių namų. Atkakio vietinių ugnegesių sargyba, bet gaisras jau taip daug buvo prasiplatinęs, kad nei nemanyta paimiti jį kontroliuoti. Tai-gi tuoj telegrafu pašaukta pagalba iš Syracuse ir Buffalo ugnegesių.

Miesto majoras Edgerton apgarsino atsiliepimą į gyventojus, prašydamas padegėliams aukų. Dauguma padegėlių tuotarpu priimta į privatiskus namus, į sales, į viešas mokyklas, kur turi nors pastogę. Tečiaus tuojaus po gaisrui daugiau šimto šeimynų turėjo namų ant gatvių.

Padegėliams nelaimė padidino paskui dar smarkus lietus, ėmęs lyti 6 val. vakare, kuomet gaisras jau buvo prigesintas. Nuo lietaus daugumas peršlapo ir peršalo.

Apert viršūnį minėtos dirbtuvės sudegė: Hunting Co. butas, vertės 100.000 dol., didelė žydų Sinagoga vertės 90.000 dol. ir kitokios viešos įstaigos. Žydai manė prisarti nus žemės pabaigai.

Jei ne pašalinų miestų ugnegesiai, visas Rochesterio miestas būtų išdeges.

## Wilkes-Barre, Pa.

Vietiniai lietuviai dirbdami be atvangos nuo Balandžio 2 d., Velykas Šventės labai iškilmingai, linksmai ir truksmingai. Nekurios kruvinus kaip meitelių gabeno į policijos stotį. Tokie žmonės verti pasigalėjimo, nes jiems netik prisiejo šaltojo išbūti per ištisą naktį, bet ant rytojaus dar užsimokėti po 7 dolerius už “šaltą” nakvynę ir pastogę.

Bet musiškiams tas viskas, tai tik vieni juokai. Parėję namo spiaudo ir rugoja, kad su jais taip žiauriai ir nemaloniai apsieita.

Tečiaus pas lietuvius tokie atsitikimai nepirmina ir nenaniena. Jie papratę tokiu būdu švęsti netik Velykas, bet ir kitokias šventes, tankiausia per save išrastas.

Biauru pažūrėti į tokius žmones, kurie pragėrę savo

protą daužosi, piaustosi ir pasikui byluojasi. Ir tuo budu lo-po svetimtaučiams kišenius.

Išjuokia tatau mus svetimtaučiai, o ir tie patįs lenkai mus su pirštais bado. Ir kodėl jie nesijuok, jei mes pasielgiame gyvuliškai, jei mes savę negalim suvaldyti.

Liaukitės, broliai lietuviai, nors syki girtuokliavę, nes tai kenkia netik jums vieniems, bet žemina visą lietuvių tautą svetimtaučių akyse!

Aplink Wilkes-Barre oras šiltas, pavasaris gražiai atrodo.

Kas-gi lytis angiekasyklose straiukų — tai visi visai kalba: vieni sako bus, kiti — ne. Mano bet nuomone šiemet straiuko neturėsime.

Wilkes-Barrietis.

Mūsų mieste, artinantis pavasariui, viskas dailu ir gražu. Lietuviai pasielgia neblogiausia, per Velykas mažai girtuokliavo. Kitų tautų žmonių esama aršesnio pasielgimo už lietuvius, tatau ant pastarųjų negalima per daug rugoti.

Miesto valdyba nutarė visus girtuoklius-valkatas areštuoti ir neturinčius pinigų užsimokėti už areštavimą priversti dirbti bent kokius miesto darbus, tankiausia valyti miesto gatves. Už kelių dolių neturėjimą, girtuokliai priversti dirbti veltui kelioliką dienų. Ir štai trumpame jau laike kelių girtuoklių pasitaisyta, nes niekam nemalonu priverstinai ir veltui dirbti darbas. Toksai miesto sumanymas labai geras, kadangi sumažės visokios piktadarytės. K. K.

## Iš Londono.

Šiemet nuo pat pradžios metų pas mus oras buvo negražus. Sausio m. tiek daug prisnigo, kad traukiniai ir tramvajai ant nekuro laiko sustojo. Žinoma, tuotkart ir darbininkai lengviau atsiduso, nes su sniegu turėjo darbo jų keli tukstančiai. Dekojo Dievui už sniegą, su kurio pagalba tegalėjo kelius šilingus pragyvenimui užsidirbti. Šiemet buvo aštri žiema, senai tokių laikų buta Londone. Paskui oras pagerėjo ir laukiama pavasario.

Dabartiniame laike vientik rubsiuviai turi daugiau darbo, o apie kitokius darbus nėra ko ir kalbėti, nes senoviški viskas slenka. Nežiurint į tokią bedarbę, valgomi produktai vienok labai pabrango. Žodžiu sakant Londone darbininkams, tai sunkus ir didžiai vargingas gyvenimas. Vertelgoms-gi tai laikai.

Ateivių iš Lietuvos ir iš kitur mažai teatvyksta, ir gerai daro į čia nekeliudami.

Lietuvių Kliubas kabo kaip ant... siulo. Akcijonieriai vaikščioja kaip žemę pardavę. Priežastis guli tame, kad pastaraisiais laikais vietinis klebonas, kun. K. Matulaitis, daug žmonių blaivybės draugijon įrašė, pertat Kliubas dabar pardavinėjama daug ir nesvaiginančių gerymų, bet vistiek iš to mažas pelnas. Žaibas.

Piršlys su jaunikiu prašo nuotakos tėvo leisti dukterį. Jaunikio buta jauno ir turtinogo.

— Nėra ko skubinties; jaunas vaikas tebėra, — sako tėvas.

Mergina, neiškezdama, prasidejo iš kito kambario duris ir sako:

— Taip, kad prie darbo — sena merga, o tekėti — vaikas.

## AMERIKOS ŽINIOS.

### Nepasiekęs užpuolimas.

PASSAIC, N. J. Vietinės lenkų šv. Juozapo parapijos klebonas, kun. V. Chlebovskis, andai aplaikė laiška, kuriame jam liepta atnešti 2.500 dol. ant kertės 14-tos gatvės ir 2-ros avenues ir atiduoti pinigų žmogui, kuris prie kunigo prisitartys ir pasakysias žodį “I am” (aš esu). Kun. Chlebovskis apie tai tuojaus pranešė policijai, kuri paskirtame laike minėton vieton pasiuntė savo šnipą, persirengusį už kunigą. Tenai teisingai prie šnipą prisitartino jaunas vyrukas ir ištare “I am”, kad tuotarpu šnipas jam mandagiai taipgi atsakė ir padavė voką su pinigais. Vaikinas greitai ėmė eiti, bet aplinkui pasielgusieji policijantai paško iš savo vietų ir tuojaus paukštį suėmė. Jisai vadinosi Edward Zielinski, lenkas, turįs 20 metų ir gyvenęs Hoboken, N. J.

### “Nakties Raitelių” teroras.

WASHINGTON, IND. Netoli Harriman Ferry, į pietus nuo Washington, “nakties raiteliai” ėmę terorizuoti farmų saviukus ir nuomininkus. Vienas fermerių praneša, kad per 20 apsiginklavusių raitelių aplankę aplinkinius fermerius ir reikalavę išsipirkimo. Jei jiems busias išsipirkimas atsakytas, jie pagražino sunaikysią laukuose visus vaisius ir javus. Jie reikalauja vieno trečdaliao vertės užderėjimų. Nekuriems fermeriams sunaikinta padargai, mašinos ir kitkas. Nekuriems gresia sudeginti namus. Mat, nuo turtingesnių reikalaujama daugiau išsipirkimo, nuo bėdinesnių mažiau. Nekurius fermerius beto dar gaidina plakimu, nes raiteliai susipirkę daug tam tikrų botagų, su kuriais žmones plaka.

Ir tas veikiasi ant Vašingtono žemės!

### Emma Goldman mandagesnė.

NEW YORK. Nesenai čia turėjo prakalbas garsi anarchistė Emma Goldman, kurios vyrui prieš tai atimta pilietiškos teisės, idant tuo budu Emma gaisrai užsiganėdys vienais Amerikoj anarchistiškų idejų. Emma Goldman, dabar matydama, kad su valdžia negalima šposauti, kalbejo labai mandagiai ir nebuvo progos padaryti demonstracijas. Tai-gi policija jai nieko ir nesakė. Priešingai-gi ji gali but tuojaus deportuota.

### “Juodoji Ranka”.

TAMPA, FLA. Čia andai nužudyta turtingas italas, G. Fischer. Jis gaudavo gastrinčančius laiskus, bet iš to nieko nedarydavo. Nužudytas buvo miesto tarybininku ir geru piliečiu. Jau kelinta šiemet galvažudybė čionai papildyta, tečiaus žmogžudžių policija niekur nesuseka.

### Mokestis nuo paveldėjimų.

WASHINGTON, D. C. Kokias tai milžiniškas įplaukas Amerika gali turėti iš mokestis už paveldėjimus, nutėmijama Anglijoje iš to paties šaltinio įplaukos. Anglija kas metai nuo 44.000.000 gyventojų turi įplaukų nuo paveldėjimų ligi 95.000.000 dol. prie abelnų įplaukų iš mokestis sumoje 480.000.000 dol. Tą milžinišką sumą Anglija išmoka turčiai. Jei-gi Amerika tokias pačias mokestis užgirtų, tuotkart jai nebūtų rūpesių su pinigynu.

### Petrosino patatdotas.

NEW YORK. Balandžio 12 d. čia atsibuvo policijos poručninko Petrosino, kuris už

muštas ant Sicilijos iškilmingos laidotuvės. Po dievmal-dysčių iškilmingai jog lavonas nulydėtas į Calvary kapines, ant Long Island. Lydėjo jį 450 policijantų ir daugybė šiaipjau miesto valdininkų.

### Vandenpuolis Niagara užsalo.

BUFFALO, N. Y. Antrusyk šiemet Niagaros vandens sustojo ėję. Pirmu sykiu Vasario m. š. m. buta dar pirmo atsitikimo, kad delei atštraus šiaurės vėjo tiek daug ledų ant vandenpuolio susirinko, kad per juos vanduo negalėjo bėgti. Panašiai ir dabar atsitiko. Iš ežero Erie ant vandenpuolio vėjas tiek daug ledų ir visokių medžių užvarė, kad pasidarė iš to visko baisiausias kalnas ir vanduo visai susilaukė. Iš to aplinkinės labai užtvino ir padarė daugiau milijono nuostolių.

### Amerikos armija komplete.

NEW YORK. Pirmusyk nuo labai senų laikų federališka valdžia andai apskelbė, kad reguliaris armija esanti visame komplete, butent turinti 77.000 ginkluotų kareivių. Tai-gi delei to ir karumenėn priėmimai šiame laike visur sulaukta. Prasti laikai Amerikos armijos eiles papildino.

### Naikis muses ir uodas.

NEW ORLEANS, LA. Visos pietų valstybės apskelbė karą musionis ir uodams, kadangi tie skrajojanti vabalai yra aršiausi ligų išnešiojai. Uodai (moskita) yra platintojai tarp žmonių geltonio drugio, musės-gi maliarijos, tifuso ir kitokių lipamųjų ligų. Delei to minėtų valstybių legislaturas sanitariskas valdybas įgailiojo, idant jos naujausiais budais priverstų gyventojus naikinti tuos kenkiančius visai žmonijai vabalus.

### Miškų gaisrai kalnuose.

ROANOKE, WIS. Paviete Cotetourt užgimė nuo kelių dienų miškų gaisrai. Gaisrai apėmė visus kalnų slautus šimtus mylių ilgio. Kalnas Purgari visas sudegė. Ant jo sudegta daug brangių medžių vertės 20.000 dol. Nekuriuose vietose gaisrai gresė sodyboms ir gyventojai prieš laiką išsikraustė. Tečiaus tikima, jog gaisrai užsiganėdys vienais alknais. Nuostolių vistiek labai daug padaryta.

### Karjeras pasibaigęs.

NEW YORK. Garsus tenoras, Enrico Caruso, andai garlaivu “Mauretania” iškeliavo į Europą. Jisai gavo gerklės reumatizmą, delei ko jo karjeras turbut turės but užbaigtas. Caruso mano susilaikyti Medyolane, ir tenai švelnum Italijos oru gydyties. Tečiaus jog bičiuliai labai abejojia, kad jis atgausis išnaujo balsą, ko negali padaryti nei daktarai-specijalistai.

### Priestvaninis gyvulus.

HELENA, MONT. Vienas darbininkas betaisydamas gelžkeli, iškasė priestvaninio gyvulio mastodono dantčius ir kaulus. Tas milžiniškas gyvulus, panašus šių dienų drambliui.

Atrasto mastodono mažiausias dantys sveria daugiau keturių svarų. Dr. C. Reining, kuris tirinėja iškastus Amerikoje senovės kaulus arba jų liekanas, tvirtina, kad tasai gyvulėlis paeinąs iš laikų 20.000 metų atgalios.

## Darbininkų Reikalai.

Nesenai Somerville, Mass., gyventojai delei labai sunkių sąlygų, kuriose jie atsiranda, susaukė viešą susirinkimą “Union” sąj. Susirinkime priimta vienbalsiai vietinių

socijalistų rezoliucija, kurioje pasakyta, jog pasiremiant ant Jungtinių Amerikos Valstybių konstitucijos “valdžios prideryste užtikrinti visiems krašto piliečiams gerbuvį, be skirtumo rasos, tikybos arba materjališkojo padėjimo, arba kitaip sakant, jog valdžios akyse turi vienokią vertę kaip skurdžius darbininkas, taip ir kapitalistai”.

“Taigi to visko akivaizdoje, valdžia privalo tuojaus pagerinti bedarbiams buvį, suteikiant jiems atsakančius užsiėmimus”.

Rezoliucija aprupinta parašais ir pasiūsta miesto majorui.

New Yorko uostan andai atplaukė iš Anglijos garlaivis “St. Paul” ir atgabeno iš Anglijos 50 amatninkų su šeimynomis. Tos partijos vadovas Reading aprėškė savo visų draugų vardu, jog norints jie esą geri darbininkai ir savame laike Anglijoj gerai uždirbdavo, tai vienok dabar privalėjo tėvynę apleisti, idant tenai delei stokos darbo badum nenumirti. Tie imigrantai keliauja į vakarų valstybes ir tenai tikisi gauti sau užsiėmimus.

Chicagos mieste artinantis vasarai pabrango ledas, o tai delei prastos žiemos ir pakelimo darbininkams prie ledo mokesties. Tas menka nauiena, kadangi metai į metus panašiai kompanijų veikiamas, neiurint nei į geriausius ir šalčiausias žiemas. Skriaudžiama visuomenė visokiais budais, jei valdžia nieko nesako tame dalyke.

Spekliant James Patten ant kviečių pakelė aukštą kainą, tatau ir duonkepiai pastaraisiais laikais duonos kepalėlius už tą pačią kainą sumažino. New Yorke štai, kur pirmiausia duonos pabrangimas atjausta, subankrutino jau kelios dešimt duonkepių, kurie negalėjo duonos senoviskomis kainomis pardavieči. Beto, laukiama ir duonkepių darbininkams sumažinti mokestis. Miltų statinaitė, kuri Spalių m. 1906 lešavo 4 dol. 75c., dabar lešuoja 6 dol. 50c. Tasai dalykas atsimušė pačiam prezidentui Taft į ausis ir jisai tuojaus liepė gener. prokuratoriui visą reikalą iširti ir sutaisyti įstatymams projektą prieš tokias kapitalistų spekuliacijas, kuriomis norima liaudį badu maryti. Tasai dalykas atsispirs kongresan, nes visuos miestuose rugojama ant aukštų kainų už duoną.

Chicagos pieno išvežiojų organizacija vardu “International Brotherhood of Teamsters” perieitoj savaitėj laikė savo susirinkimą ir nutarė Balandžio 22 dieną sustraukuoti, jei darbdaviai ligi minėtam laikui neišpildys jų reikalavimų. Organizacijai priklauso 1.700 išvežiojų. Jie gauna dabar savaitinės mokesties per pirmuosius šešius mėnesius 16 dol., o paskui 17 dol., o unija dabar reikalauja 17 ir 18 dol. Jie buti seniau austrikaugė, jei neturėtų savo atidžios į visuomenę, o ypatingai į kudičius, kurie tuo labai daug nukentėję. Deito darbdaviams duota savaitė laiko.

SUGRYŽTANTI PERGALĖTOJAI.

Nuo neatmenamų laikų pergaletojų sugryžimas buvo apvaikščiojamas visos tautos. Kiekvienas stengėsi parodyti savo meilę ir pasišventimą. Gali buti netinkamu, bet teisinga sulyginus su tuo prasiėnančią pirmynėigą Trinerio Amerikoniško Elikysro Karčiojo Vyno. Jis pergalejo visus nuotojotus, nes geresnių šitos rūšies vaistų negalima nė vienam padaryti. Jei tas butų vėl padaryta tik Trinerio. Jo laboratorijos, po priežiūra mokslininkų yra pavyzdžių švarumo ir prienamos kiekvienam. Jo vaistai yra žinomi žmonėms kaipo ištikimos gyduolės visos skilvio, žarnų ir kraujo ligose. Vartok juos kaip tik valgumas sumenkės ar jausiesi silpnu ir pailsėsi be jokios matomos priežasties. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616 622 S. Ashland ave., Chicago, Ill

Shenandoah, Pa., anglekasykloj Gerber Coal Co. sustraukavo visų darbininkai, kuomet jiems sumažinta mokestis.

Šiame laike, kuomet visur darbininkams mažinamos mokestis, yra vienas nepaprastas atsitikimas, kad darbininkams padidinta mokestis. Firma “Raum Reag. Steam Cotton Co”, Salem, Mass., savo darbininkams pakelė mokestis ant 5 procentų. Pernai per krizį toji pati firma, kur dirbo 2.000 darbininkų, buvo visiems numažinus mokestis ant 10 procentų. Jei pati kompanija pakelia savo darbinin-

kams mokestis, tai aišku, kad kompanija daro gerus pinigus.

Darbininkas William W. Bishop iš Waterville, N. Y., iškako pesčias ieškotų sau darbo ir pasiekė miestą Winchester, W. Va., o iš tenai sugrįžo į šiaurius ir apsistojė Wilmington, Del., kur pagaliuos gavo ir darbą. Visą kelionę su pačia ir vaikais atliko pesčias. Vaikus pamainant vežė točka. Tokiu budu jis su savo šeimyna perkeliavo 1.000 suviršumi mylių, kol jis pats, šeimynos tėvas, negavo sau darbo. Tai kur žmogus su geležiniu išlaikymu ir nesuteptu pasivedimu.

Chicagos mieste artinantis vasarai pabrango ledas, o tai delei prastos žiemos ir pakelimo darbininkams prie ledo mokesties. Tas menka nauiena, kadangi metai į metus panašiai kompanijų veikiamas, neiurint nei į geriausius ir šalčiausias žiemas. Skriaudžiama visuomenė visokiais budais, jei valdžia nieko nesako tame dalyke.

Spekliant James Patten ant kviečių pakelė aukštą kainą, tatau ir duonkepiai pastaraisiais laikais duonos kepalėlius už tą pačią kainą sumažino. New Yorke štai, kur pirmiausia duonos pabrangimas atjausta, subankrutino jau kelios dešimt duonkepių, kurie negalėjo duonos senoviskomis kainomis pardavieči. Beto, laukiama ir duonkepių darbininkams sumažinti mokestis. Miltų statinaitė, kuri Spalių m. 1906 lešavo 4 dol. 75c., dabar lešuoja 6 dol. 50c. Tasai dalykas atsimušė pačiam prezidentui Taft į ausis ir jisai tuojaus liepė gener. prokuratoriui visą reikalą iširti ir sutaisyti įstatymams projektą prieš tokias kapitalistų spekuliacijas, kuriomis norima liaudį badu maryti. Tasai dalykas atsispirs kongresan, nes visuos miestuose rugojama ant aukštų kainų už duoną.

Chicagos pieno išvežiojų organizacija vardu “International Brotherhood of Teamsters” perieitoj savaitėj laikė savo susirinkimą ir nutarė Balandžio 22 dieną sustraukuoti, jei darbdaviai ligi minėtam laikui neišpildys jų reikalavimų. Organizacijai priklauso 1.700 išvežiojų. Jie gauna dabar savaitinės mokesties per pirmuosius šešius mėnesius 16 dol., o paskui 17 dol., o unija dabar reikalauja 17 ir 18 dol. Jie buti seniau austrikaugė, jei neturėtų savo atidžios į visuomenę, o ypatingai į kudičius, kurie tuo labai daug nukentėję. Deito darbdaviams duota savaitė laiko.

SUGRYŽTANTI PERGALĖTOJAI.

Nuo neatmenamų laikų pergaletojų sugryžimas buvo apvaikščiojamas visos tautos. Kiekvienas stengėsi parodyti savo meilę ir pasišventimą. Gali buti netinkamu, bet teisinga sulyginus su tuo prasiėnančią pirmynėigą Trinerio Amerikoniško Elikysro Karčiojo Vyno. Jis pergalejo visus nuotojotus, nes geresnių šitos rūšies vaistų negalima nė vienam padaryti. Jei tas butų vėl padaryta tik Trinerio. Jo laboratorijos, po priežiūra mokslininkų yra pavyzdžių švarumo ir prienamos kiekvienam. Jo vaistai yra žinomi žmonėms kaipo ištikimos gyduolės visos skilvio, žarnų ir kraujo ligose. Vartok juos kaip tik valgumas sumenkės ar jausiesi silpnu ir pailsėsi be jokios matomos priežasties. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616 622 S. Ashland ave., Chicago, Ill

Shenandoah, Pa., anglekasykloj Gerber Coal Co. sustraukavo visų darbininkai, kuomet jiems sumažinta mokestis.

Šiame laike, kuomet visur darbininkams mažinamos mokestis, yra vienas nepaprastas atsitikimas, kad darbininkams padidinta mokestis. Firma “Raum Reag. Steam Cotton Co”, Salem, Mass., savo darbininkams pakelė mokestis ant 5 procentų. Pernai per krizį toji pati firma, kur dirbo 2.000 darbininkų, buvo visiems numažinus mokestis ant 10 procentų. Jei pati kompanija pakelia savo darbinin-

kas mokestis, tai aišku, kad kompanija daro gerus pinigus.

"KATALIKAS"

Savaitinis Kalendorius

Balandis 1909 m.

- 22 k. Sotero ir Kajaus k.
- 23 p. Jurgio kank.
- 24 s. Vaitiekaus arciv.
- 25 N. Morkaus evang.
- 26 p. Kleto ir Marcelino.
- 27 u. Anastazjaus kank.
- 28 s. Vitalo kank.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Didesniuose Amerikos miestuose moters, važiuodamos tramvajais, ar tai viršutiniai gelžkeliais, tankiai ruoža ant negražiosios lyties už nemandumą, butent kad vyriškiai, pirmiau įėję vagonan, važiuodami sėdi, o moters, paskiau įėjusios, privalo važiuojant stovėti ir laikytis rankom už kabančių diržų. Buk žmogus nors aršiausia nuo darbo nuilsęs, bet jei pamatysi prieš save bile kokią dykaduonę "madamą", privalai jai pavesiti savo vietą. Ir to moters nuolatos pas vyriškis reikalaujavo.

Ir štai, idant moteris tame dalyke užganėdinti, vieno New Yorke požeminio tunelio kompanija įvedė vagonus skyrium vienoms moterims. Tečiaus New Yorke sufragistės aršiai prieš tai užprotestavo, buk joms tasai skirtumas daroma tyčia. Girdi, jei moterė įeiną vagonan su kudikiu, ar našliu, tai geri vyriškiai ir taip duoda joms vietą; bet jei vyriškis pasikeldamas stipriai moteriškai atleidžia savo sėdynę, tai tuo budu tik moterišką lytį įžeidžia, išjuokia. Tai tau moterų ir pastovumas!

Buffalo, N. Y. viename viešbučių nusižudęs lietuvis veterinaras Pranas Sagadinas, paeinąs iš Kauno gubernijos. Pernai metais P. Sagadinas baigęs Berno (Šveicarijoje) veterinarijos skyrių ir gavęs daktaro diplomą, atkako į Ameriką. Pirmiau jis apsisitojęs Brooklyne, o paskui nukakęs į Seranton, Pa. pas dr. Joną Šliupą, su kuriu dar Šveicarijoje budamas susirašinėjęs. Galop dr. Šliupą apleidęs, nukakęs į Buffalo ir tenai nusižudęs su morfina.

Taip rašo V. K. Račkauskas "Lietuvoje". V. K. R. sakė, jog dr. P. Sagadinas skurdęs, turėjęs Rusijos valdžios persekiojimo maniją, ko net ir patsai dr. Šl. nepatėmijęs, ir štai pamišęs nusižudo. V. K. R. per "Lietuvą" kaltina lietuvių visuomenę ir dr. Sagadino mirtį tiesiok ant jos antmeta. Kuo gi kalta visuomenė, kad dr. Sagadinas nusižudė? Jei pas jį po nusižudymui atrasta dar 48 dol., tai nereiškia dar tokio baisaus skurdo. Į Ameriką ne vienas lietuvis atkanka su sunykusia nuo mokslių ir vargo sveikata, tečiaus čia prasilaūžia sau ledus ir atsiekia jau jei ne laimę, tai vis gi geresnį buvį už skurdžių darbininką. Bet kuo kalta visuomenė, jei dr. Sagadinas gavo proto sumišimą?

V. R. K. bara visuomenę, kad ji neatkreipianti savo atidžios į mokslaeivius, nerenmiantį tų jaunų Lietuvos žiedų. Kad tame dalyke lietuvių visuomenė apsilėidusi, tai ne užginamas faktas, tečiaus vis gi dalimi prie to prisideda ir jau dauguma lietuvių visuomenės pinigais nors kiek šelpiama. Nešelpiami visuomenės studentai taip pat išsiriti ir ka-

riauną su savo likimu, kai kad ir kiekvienas mūsų. Bet už proto sumišimą visuomenės negalima kaltinti. Bile koks ten rėksnys pasidarys sau kur galą — tai ve tau, tuojaus kaltinama visuomenė.

"Darb. Viltis" keliomis korespondencijomis, tilpusiomis No. 15, gerisi su lietuvišku "kunigu" Dilioniu, kuris buk šiame laike lanko Pensylvanijos miestelius su prakalboomis, nešdamas lietuviams "šviesą" ir sėdamas "susipratimą". Bet neprasciau nudžiugę Providence, R. I. lietuviai, susitvėrę sau "neprgulmingą" parapiją, vadovaujant Micketiui, pasivadinusiam "kunigu". Štai ir turime naują ant lietuvių kuno šašą, kuris per vasarą prinokęs, kaip jį daugumas, truks, bet vis gi ant kuno dėmė pasiliks ilgus laikus.

"Žvaigždė" paduoda sekančią žinią, išimtą iš Lietuvos laikraščiu: "Laikraščiai praneša, kad artimiausiam popėžiaus konsistoriujė Žemaitijos vyskupijos valdytojas vyskupas Cirtaufas, busias paskirtas Žemaitijos vyskupu, o Žitomieriaus pavyskups Karosas Seinų vyskupu".

Pasirodė naujas lietuviškas laikraštis vardu "Rygos Balsas". Tai savaitinis politikos, visuomenės ir mokslo laikraštis. Metams užsieniuose lėšuoja 5 rubliai. "Rygos Balsą" išleidžia bendrovė, bet leidėju ir redaktoriu garsinasi nekoksai p. J. Linartas. Laikraštis skiriama daugiausia Rygos lietuvių reikalams.

Šiame numeryj perspausdiname iš kitų laikraščiu "Kankinių kasos komiteto atsišaukimą", kuriuomi norima surinkti kelios dešimt rublių aukų guminės kojos nupirkimui vienam revoliucionieriui, netekusiam kojos "laisvės metais" ir dabar sėdinčiam Vilniaus kalėjime. Kankinių kasos komitetas savo atsišaukime kalinio pavardės nesako, nes, girdi, šnipai galėtų apie tai patirti ir tam žmogui esą butų dar blogiau. Bet užtaigi žemiau kaip ant delno išdėsto, kad tasai kalinys esąs Vilniaus kalėjime, buvęs pasmerktas katorgon ir už ką pasmerktas. Tai-gi ar ne naivšias toks atsišaukimas! Tarytum, Vilniaus kalėjime visi kaliniai turėtų po vieną koją, tai šnipai be pavardės negalėtų to vardgienio susekti.

Sven Hedin Tibete.

Pabaigoje Sausio Šveicijon sugrįžo garsus keliauninkas, Sven Hedin, kuris atliko įdomią kelionę slaptینگame Tibete.

Jisai keliavo iš Europos per Persiją, Seistaną ir Beludžistaną į miestą Leh, Ladachuose, iš kur Hedin Rugg. 14 d. 1906 m. su 25 savo žmonėmis ir 120 arkliais per Karakorum pasiekė vidurinį Tibetą. Iš Ngantsotso nukeliavo į pietvakarius. Kelionė buvus labai ap sunkinta. Sniego pusniai nuolatos siautė, o upės apsidžiojo ledu. Galų-gale dasigavo į Shigatse, netoli nuo Tasilumpo, ir vakarus Lhasa.

Tenai išbuvo šešias savaites viešėdamas pas Taša-Lama, antrą religijos viršininką Tibetė. Tasai leido jam aplankyti visas šventyklas, traukti fotografijas, klausyties prelekcijų ir dalyvauti daktarų eg-

zaminuose. Shigatse randasi didelė biblijoteka su 208 tomiais Kandjuro, didžiausio tibetonių religiško veikalio. Per Naujųjų Metų šventes Sven Hedin dalyvavo tenatinėse didelėse iškilmybėse ir pasilinksminimuose.

Tečiaus netrukus iš Shasea atkako pasiuntiniai ir prisakė Hedin'ui apieisti tą kraštą. Tada Hedin nukeliavo į vakarus į šiaurius, ir kur kelias tęsiasi dalimis per didžius Trans-Himalajų kalnus. Palei šventą ežerą Šun-Tso, kuris jį pir mutinis iš keliauninkų atrado, sutiko jį tibetonai ir privertė, kad jis grįžtų į vakarų pietus. Tenai keliaudamas aplankė vieuolyną, kurio ligi šiam laikui dar nei vienas europėnas nematęs ir kuris priguli Budos sektos Pom-bo kunigame. Daugumas žmonių lanko tą vieuolyną, geria tenykštį vandenį, kuris gydo lignonius ir suteikia galybę prieš plėšikus. Hedin abelnai Tibete aplankęs 52 vieuolynu.

Apleidžius jam tą naują atrastą vieuolyną, numirė jo įžymus vadas Mahomed Isa, kuris buvo žinomas visiems Tibete keliauninkams. Jo mirtis Hedin'ui buvo neapsakomas nuostolis, kadangi Isa tobulai žinojo visą Tibetą. Netrukus Hedin aplankė Nepalį vienu Himalajų tarpkalniū. Hedin beto geidė atieškoti Bramaputros šaltinį ir atrado rytuose nuo švento ežero Manserovar.

Padirbdinti švento ežero žemlapį ir jo gilumą 120 sykių išmatuoti, Hedin'ui užėmė penkias savaites. Didžiausia giluma atrasta 83 metrai. Kito ežero, Langa-Tso, Hedin at žemlapio paženklino tik pakraščius; gilumos negalėjo išmatuoti delei didelių ant ežero audrų.

Palei kalną Kailats arba Kauninpotse sutiko daug maldininkų, kurie ejo aplinkui kalną, idant tuo budu gauti nuodėmių atleidimą. Apeiti aplinkui kalną reikalaujama 3 dienų, o 13 sykių apėjimas nuodėmių atleidimui reikalaujamas, arba jei tasai kelias bus matuojamas nuolatinu parpuolimu ant žemės aplinkui visą kalną, tai nuodėmių atleidimui pakanka vienas sykis apeiti.

Per didžias kalnų eiles Hedin perėjo į Induso šaltinius. Hedin yra pirmas keliauninkas matęs Induso šaltinį ir tos kelionės atminčiai paėmė upių dievaicio akmens stovylėlį, kuris stovėjo palei šaltinį.

Tibeto valdininkai neleido Hedin'ui keliauti į krašto vidurinę dalį, delei ko keliauninkas pasuko į Lah, kur susitaisė sau visai naują karavaną, idant jo tibetonai nepažintų iš senų jo žmonių. Nuduodamas, jog noris keliauti į Kothaną, Kinijos Turkestane, leidosi į šiaurius. Kelionė buvo ap sunkinta, nes siautė didelė šalčiai, pav. Sausio 15 d. 1908m., buvo 39.8 laipsniai Celsijaus, o sniego pusniai tęsėsi du mėnesiu. Arkliai nuo šalčio puolė ir jų liko tik 40, paskui vostik 16. Hedin atšalo kojas kelius sykius ir vostik išgijo.

Po 64 dienų kelionės, Hedin'o karavanas sutiko Noma-dijos medininkus, pas kuriuos nusipirko pieno ir mėsos. Kadangi lukiesieji arkliai negalėjo pakelti sunkenybių tolimesnėj kelionėj, tatau Hedin buvo priverstas visus savo pokus perkrauti ant avių.

Kad jo niekas nepažintų, Hedin persirėdė į Ladakijos avininką, o nominališką atkaravano valdžią pavadė savo tarnui Abdul Kerim. Jei da-

bar kas karavaną susitkdavo kur jis keliauja, pirmiausia kreipdavosi į Abdul Kerim, o Hedin niekam jau nerupėjo. Paprasti karavanai eina išilgai Induso ir Bramaputros. Hedin'o-gi karavanas paduodavo kliūtį, jog eina kitu keliu, kad pasiųstas turtingo pirklio Abdulo Gulamassulo, idant patirti, ar rasis tuose kraštuose ganyklos dėl 10.000 avių ir kiek tenai vasara vilnų galima nupirkti. Daug sykių Hedin'ui grėšė pavojus, kad bus pažintas. Taip jo karavanas perėjo per keliolika Trans-Himalajų siaurumų.

Pagalios kelionė pasukta išilgai upės Tsharto Sampo bėgimą, o paskui į rytus per vieną tarpkalnį, kur sutikta Tibeto turtingų viršininkų karavanas. Tie paklausė Abdul Kerimo, ar tarpe jo žmonių randasi Hedin; kuomet tasai užgynė, jie pagrasino visus žmones ištyrinėti. Tuokart Hedin davėsi pažinti ir pasirodė, jog tie viršininkai buvo jo pažįstamais. Tasai susitikimas buvo Balandžio 24 dieną 1908m.

Kadangi nežinomas Tibeto apygardas Hedin perėjo, su lengva sąžine tegalėjo apieisti Tibetą. Tibetonai vienok neleido Hedin'ui keliauti Nepalį arba Sikkimu pusėn, jo apsaugojimui davė 10 kareivių ir pasuko jį su puse karavano į šiaurius.

Hedin dabar atidengė naujus ežerus; tarp anų surų ežerą Faruto, kuris XVIII e. tašimtyj buvo ant žemlapio paženklintas, o paskui išnyko.

Hedin savo kelionėje viso nutraukė 900 žemlapių Tibeto ir 230 Persijos, Seistano ir Beludžistano. Tie pastarieji negali but apgarsinti be leidimo anglų valdžios, kuri tik su taja išlyga jam ir leido per Beludžistaną keliauti.

Nepraleiskime geros progos!

Gerbiameji Tautiečiai! Laudemus viros gloriošos, nes jų nedaug turime! Džiaugkimės vyrais, kurie Bažnyčiai ir tėvynei naudos tetroško ir jomdvim, savęs išsižadėdami, tetarnavo!

Stiprinkimės pavyzdžiu tų tautos vyrų, kurių jokios gyvenimo kliūtis nesulaužė ir iš pasiskirto kelio neišvedė!

Nepasilikime aklais-nebyliais, nematančiais ir kitiems nepasakančiais, iškur trykšta gaivinanti tautos dvasia!

Atsiminkime, jau pernai "Šaltinis", "Vienybė" ir "Viltis" No. 71 (106) priminė Lietuvos visuomenę, jog šiais 1909 metais sukanka 25 metai raštiško darbo kun. Aleksandro Dambrausko — Jakšto, 1884 metais pradėjęs rašyti "Aušroje", šiandiena jisai yra žymiausias mūsų laikraštinių kas, mokslis ir dainius. Aka demijos profesorius, "Draugijos" redaktorius, "Šv. Kazimiero draugijos" vadas, apologetas, pofemistas, matematikas, esperantistas, — rods viso to gana parodyti, ko vertas yra gerbiamašai mūsų jubilijas.

Jau pernai susidarė jubilėjaus komitetas. Kad nevalkiokius be reikalo garbingo vardo, komitetas privatiškai trusė ir trumpu laiku surinko apie 1800 rub. Koks-gi paminklas labiau pritikytų pagarbinti vyrui, kurs visą amžių paskyrė lietuvių tautos atgaivinimui? Vienatvienas: mokykla, įsteigta jubilio vardu tokioje vietoje, kur visųlabiausiai lietuvių žūna. Viena tokia vieta

surasta Viljampolės Slabodajė, kurią šmet geležinis tiltas sujungs su Kaunu. Surasta ir plecius, su dideliais naujais namais mokyklai ir didelė gera daržinė vasaros teatruir ir susirinkimams. Ir kaina neperaukšta — pusketvirto tukstantčio. "Saulės" draugija apsiima visas tas įstaigas užlaikyti; ir tiltą pastačius, namų kaina dvigubai padidės. Na, tokia gera proga dusyk neatsitinka! Nejaugi mes, tautiečiai, neįstengsimė sumesti umu laiku to nepritekiaus, tos tukstantėlės su viršumi? Negali buti, kad atsakytų keletu rublių bent vienas tautietis, kuriam lietuvių tautos atgijimas ir jos garbė rupi!

Tikimės, jog neatsisakys nė vienas paskirti tam tikslui tiek-tiek ir viekiai atsitys juos arba į "Vienybę" redakciją Kaune (Paradnyj Plac), arba į "Viltis" redakciją Vilniuje (Mostovaja No. 1).

- Su tikra pagarba: Kun. Al. Dambrausko Jubilėjaus Komitetas: Kun. K. Olšauskis, "Saulės" pirmininkas, Kun. A. Alekna, "Vienybės" redaktorius, Kun. J. Tumas, "Viltis" redaktorius, Kun. V. Jarulaitis, Plungės diakonas, Kun. J. Staugaitis, Lekėčių klebonas, Suvalkų gub., Kun. D. Pocius, Karmelavos klebonas, Kun. P. Čepulis, Panevežio vikaras, Kun. J. Bikinas, "Šv. Kazimiero dr-tės" administratorius.

Sis-tas.

Pažintasis iš dantų.

Norvegijos miestelyj Tromsec apvogta vienas saldumynų prekininkas. Vagis vogė, kas tik jam nusisekė ir patiko, at galo, matomai, surengė sau protą, kadangi antrytojaus atrasta ant aslos gardumynų besivoliojančius trupinius. Tarp kitko taipgi gulėjo šmotos surio, ant kurio kandant buvo aiškiai atspausi dantys. Policija tai-gi tą nepaprastą dokumentą ir ėmė tirinėti. Mieste kadangi buta vieno vategiliaus su kreivais dantimis, užtaigi ant jo ir puolė nužiurėjimas. Bet kadangi kitokių daromų nebata prieš jį, tat jis nuvesta pas dentistą ir tenai jam dancų forma atlieti gipse. Policijos manymas pasirodė laimingu, nes gipse dancų atspauda visiška sutiko su dancų pėdsakiu ant surio. Ant galo ir pats vagilius, matydamas aiškios daromumus, prisipažino esąs kaltas.

Įdomus testamentas.

Nesenai Prancijoj pasimireš nekoksai turčius Saint Quen, 30 metų negirdėjęs testamentą. Visus savo milijonus užrašė miestui Rouen, tečiaus su taja išlyga, kad iš to sudėto kapitalo nuosimėti kas metai paskirti 100.000 frankų dvim milžinam, moteriškai ir vyriškiui, jei jiedu norėtų vesti. Tuo budu norima žmonija padaryti milžiniška.

Šaudymai į orlaivius.

Ehrhardto ir Kruppo dirbtuvės Vokietijoje padirbdino plenus kanuolėms visokio sistemo, kuriomis butų galima šaudyti į orlaivius. Prieš skraidžiojančius orlaivius busią padirbdintos kanuolės ant automobilių, kurie galės paskui lekiančius orlaivus važiuoti ir juos apšaudyti. Kadangi per artimiausius Vokietijos armijos maneburs turės dalyvauti

orlaiviai kaip oro skraiduoliai, tai armijos valdybai ir norėtusi padaryti bandymus su kanuolėmis ant automobilių. Turbut grafo Zeppelino orlaivis bus prijungtas prie Bavarijos korpuso, kaipo tėjimantjis visą korpuso stoveinę, tai automobiliai su kanuolėmis stovės Bavarijos tvirtovėse.

Alga senoms merginoms.

Valstybėje Maine visos senos merginos nuo šio laiko aplaikys algas iš turto, kuris bus surinktas mokestimis nuo senų jaunikų ir našlių. Tasai projektas įnešta valstybės leigslaturon ir priimta, tokiu budu palikęs naujas įstatas, kuris bus pildomas, kaip ir visi kiti įstatai. Įstataš yra to skyriaus, kad nevedęs vyriškis, turintis daugiau 30 metų, privalo mokėti 10 dol. metinės mokesties. Toji mokesčiai bus užkrauta ant visų tų, katrie paliudys, kad persistatė trims moteriškėms, arba tris sykius vienai ir tai pačiai ir buvo atimesti. Taippat alga bus duodama tiktai merginoms, baigusioms 40 metų ir kurios neatsakė nei vienam atskančiam kandidatui, kuris norėjo įsą vesti. Žodis atsakantis kandidatas, suprantama vyriškis ne beprotis ir ne kriminalistas.

Amerikos dentistai.

Visiškaai persikeitė laikai Amerikos "dentistams" Paryžiuje. Nuo to laiko, kuomet dr. Evans Paryžiuje surinko didelius turtus, Amerikos "dentistai" tenai rinko pinigų galvatrukčiais, nes pas juos lankydavosi amerikoniai, bajorija ir abelnai visa Paryžiaus aristokratija. Buta laikų, kad net nesuprantantieji apie dentistiką atkakkdavo Paryžiu ir bile tik pakabindavo iškabą su parašu "Amerikoniskas dentistas", tuojaus sėmdavo pinigų iš visų pusų.

Nesenai tečiaus išleista valdžios įstatai, pagal kuriuos tik tie deutistai tegalinti Paryžiuje praktikuoti, kurie tikrai žinanti savo profesiją.

Kiekvienas dentistas privalolo Prancijojė pabaigti universiteto mokslus ir neatbutinai darodyti, jog kol palikęs dentistu, buvęs tris metus medicinos daktaru.

Taigi dabar Amerikos dentistai negali Paryžiuje praktikuoti. Kiekvienas jaunas amerikonas pirmiau privalo mokinties prancuzų kalbos, lankyti prancuzišką kolegiją, nežurint j tai, ar jis Amerikoje dentistiką butų baigęs, ar ne. Amerikonams dentistams tas labai nesmagu.

Nauji Raštai.

Lietuviškos dainos. mišriems balsams, sutaisė Petruskas Mikas. Kaina 30 kap. Leidėjas Ipolitas Vaitkus, Brockton, Mass., America. Prisiuntė J. Ilgaudas, Chicago.

Liuosybės daina.

Solo su choru. Sutaisė Petruskas Mikas. Kaina 40 kap. Leidėjas Ipolitas Vaitkus, Brockton, Mass., America. Prisiuntė J. Ilgaudas, Chicago, Ill.

Kaip apsivesti ir laimingai gyventi. Parengė K. Stklis. Plymouth, Pa. Spauda ir lėšomis "Vienybės Lietuvininkų". 1909. Pp. 50. Kaina 15c.

Ponia (ant gatvės): Ką matau? Juk ten eina mano vyras! ir sustojo prie skrybėlių krautvės! O, kokis jis geras! Bet! Jis užsidėgą tiktai cigarą — tai latras!

# S. L. R. K. A. Reikaluose.

## Jau laikas dirbti.

Artinasi seimas!

Seimui laikas paskirtas tok-  
sai pat, kai kad buta Chicagoj  
— pusantros dienos. Norints  
Clevelando kuopos "platenimo  
programo" dar neapskaltė, ži-  
noma vis gi iš patyrimo, kad  
seimas manoma ir šiemet su-  
varžyti.

Ir gal mes mislijame vėl už-  
sileisti kun. Milukui?

Jei taip, tai paliksime nuož-  
niausiais, be jokio apsišvieti-  
mo žmonėms.

Ne! Šiemet bus kas kita.  
Visi delegatai susijungsime  
kruvon kaip geležinė siena ir  
kovosime už savo teises, už  
prigimtas teises!

Kun. Milukas, visokių mų-  
sų katalikiškoj organizacijoj  
nesutikimų šaltinis, seime ne-  
turės jokio balso, jam nebus  
leista su kirvakočiu daužyti  
stalas, nepatinkamus sau asme-  
nis spenduoti.

Bet jei jisai norės sukelti  
savo tikslo atsiekimui truk-  
mą, tai tam dalykui yra svie-  
tiškoji valdžia, kuri nepasi-  
gailės savo žygio jį apiraminti.  
Jei mes negauname gražumo  
rodos, tai turime svietišką val-  
džią, kuri labai greitai suseks  
kieno kaltybė.

Bet prieš seimą štai dar kas  
reikalinga.

Chicago suspenduoti dele-  
gatai privalo padaryti specia-  
lišką susirinkimą ir sutaisius  
išleisti naują į visas kuopas at-  
siliepimą, idant kuopos prieš  
seimą savo susirinkimuose im-  
tų gerai atidžion, kas padaryti  
sukun. Miluku, jei jis seime  
norusis sukelti trukmą, beto,  
idant seimas nors pora dienų  
butų prailgintas, nes per pus-  
antros dienos nebus tegalima  
peržiūrėti tik vieno sekretoriaus  
knygos. O kur kiti rei-  
kalai?

Užvislabiaus kuopoms pri-  
derėtų apsarvstyti organo pa-  
dėjimas. Dabartinis kun. Mi-  
luko organas yra per brangus,  
galima gauti už organą tokį  
"Kataliką", didelį laikraštį, ir  
tikiu, kad jo išleistojas apsi-  
ims mųsų organizacijai daug  
pigiau tarnauti. Ir dabar tar-  
nauja Susivienijimui veltui.

Antrai dalykas, kun. Miluko  
dabartinis organas negana kad  
Susivienijimo reikalais nesiru-  
pina, bet dar ir pervirš iš ideo  
sau pasiima. Imti per metus  
už organą daugiau trijų tuks-  
tančių dolerių, tai aiškus Susi-  
vienijimo skriaudimas! Pernai  
metais juk buvo "Katalike"  
apskaityta, kiek kun. Mil. pa-  
ima už organą ir kiek jam tik-  
rai priklauso. Pagal sąnarių  
stovį jam per metus už organą  
priklauso daugiausia dvide-  
šimt keturi šimtai, o jis paima  
daugiau trisdešimt šimtų! Ar  
tai ne skriaudimas išdo. Nie-  
kieno emėjų knygos pas jį  
spaustuvėje nekontroliuojā-  
mos, tas pat yra jau kelinti  
metai su Centro sekretoriaus  
knygomis, tatau savaip viskas  
ir veikiama. Tai svarbiausias  
ateinančio seimo klausimas —  
organo klausimas, nes dabar-  
tinis tiek mums naudingas,  
kaip šuniui penktoji koja.

Tai-gi "suspenduotiems"  
Chicago delegatams pridera  
sutaisyti į visas kuopas atsi-  
liepimą prieš seimą ir, kaip  
viršų paminėjau, joms viską  
plačiai išdėstyti ir tuo budu  
ligi šiam laikui abejojandžiai  
kuopas patraukti savo pusėn.

Nemisykite, lietuviai katali-  
kai, kad jei mes prašalsime  
kun. Miluką iš Susivienijimo,  
arba atmesime jo organą, pa-

darysime jam, ar kam kitam  
skriaudą.

Kun. Milukui netik skriaud-  
dos nepadarysime, bet atpenč-  
mės jį išgelbėsime iš svieto ku-  
rių. Jisai dabar taip daug  
su savo atkaklybe ir intriga-  
vimu įsimerkęs pasaulio daly-  
kuose, kad negali atlikti pri-  
derančiai savo pašaukimo pri-  
deryčių. Kuomet jį jis bus  
laisvesnis, bus laimingesnis ir  
nebus tarp katalikų sėjami pa-  
piktinimai. Kun. Milukas turi  
parapiją, jam pakanka pavest-  
tas jo globai dušes ganyti, bet  
nedaboti ten kokių "biznių".

Antros dalykas, kun. Milukas  
su savo taktika mųsų Susi-  
vienijime persenas. Jam reikėjo  
kokia pora dešėjų metų pir-  
miau užgimti, kuomet dar ne-  
buta tokios kovos už buvį,  
kuomet žmonių turėta senos  
nuomonės, kuomet jiems kiek-  
vienas žingsnis varžyta.

Pavyzdžiui galime paimti  
nors tą pačią Rusiją.  
Keliolika metų užgal niekas  
nei nemanė, kad Rusijos val-  
džia arba caro giminės butų  
šiam laikui viešai kritikuojā-  
ma. Šiandien vienok faktas.

Užtat jei šiandien mes kun.  
Miluko sauvalę suvaržysime —  
atliksime tobulą darbą.

Padarysime jį patį laimingu  
ir visuomenės bus užgandinta.

Taigi laikas dabar stoti į  
darbą.

Laikas didis, nes seimas ar-  
tinasi.

V. Jokubaukas.

## Seimas apskelbtas.

Susivienijimo L.R.K.A. vi-  
ce-prezidentas, užimas pasi-  
trankusio prezidento kun. Ku-  
dirkos vietą, tomis dienomis  
per "Žv." apskelbė šioms me-  
tams seimą, kuris atsisubūs  
nuo 20 dienos ligi 24 d. Birželio  
š. m. mieste Cleveland,  
Ohio.

Seniau budavo, kuomet bi-  
le vienas prezidentas paskiria  
seimą, apart pranešimo seimui  
dienos, dar kuopas paragina,  
"Kataliką", didelį laikraštį, ir  
tikiu, kad jo išleistojas apsi-  
ims mųsų organizacijai daug  
pigiau tarnauti. Ir dabar tar-  
nauja Susivienijimui veltui.  
Antrai dalykas, kun. Miluko  
dabartinis organas negana kad  
Susivienijimo reikalais nesiru-  
pina, bet dar ir pervirš iš ideo  
sau pasiima. Imti per metus  
už organą daugiau trijų tuks-  
tančių dolerių, tai aiškus Susi-  
vienijimo skriaudimas! Pernai  
metais juk buvo "Katalike"  
apskaityta, kiek kun. Mil. pa-  
ima už organą ir kiek jam tik-  
rai priklauso. Pagal sąnarių  
stovį jam per metus už organą  
priklauso daugiausia dvide-  
šimt keturi šimtai, o jis paima  
daugiau trisdešimt šimtų! Ar  
tai ne skriaudimas išdo. Nie-  
kieno emėjų knygos pas jį  
spaustuvėje nekontroliuojā-  
mos, tas pat yra jau kelinti  
metai su Centro sekretoriaus  
knygomis, tatau savaip viskas  
ir veikiama. Tai svarbiausias  
ateinančio seimo klausimas —  
organo klausimas, nes dabar-  
tinis tiek mums naudingas,  
kaip šuniui penktoji koja.

Tai-gi "suspenduotiems"  
Chicago delegatams pridera  
sutaisyti į visas kuopas atsi-  
liepimą prieš seimą ir, kaip  
viršų paminėjau, joms viską  
plačiai išdėstyti ir tuo budu  
ligi šiam laikui abejojandžiai  
kuopas patraukti savo pusėn.  
Nemisykite, lietuviai katali-  
kai, kad jei mes prašalsime  
kun. Miluką iš Susivienijimo,  
arba atmesime jo organą, pa-

kun. Milukas! Kadangi da-  
bartinis vice prezidentas — tai  
aršenis kun. Miluko įnagis už-  
patį kun. Kudirką.

Pasirodo, kad seimas bus  
toksai pat, kaip ir buvęs, kad  
mųsų reikalavimai sumesti  
gurban, kad už mųsų skriaud-  
das nenorima visai mums atly-  
ginti, kad mes nuvažiavę sei-  
man vėl neturėsime balso —  
ir taip tas viskas tokiu pačiu  
keliu klosis, kol mes nesueisi-  
me vienyten, kai kad tie jau-  
naturkiai, ir nenusuksime  
sprando įsivyravusiai mųsų  
organizacijoj reakcijai.

O laikas mums dabar stoti  
kovon, laikas mums dabar at-  
einantį seimą paimti savo kon-  
trolėn ir padaryti plačias re-  
formas.

Vienas dalykas mane skau-  
džiai užgauna, kad mes pri-  
versti daug vargo kelti ir ra-  
vėties nuolatos su katalikišku  
kunigu, kuris mus ne doros  
mokina, bet papiktinimų. Ir  
vargiai turėsime mes gražius  
pavyzdžius nuo tokių Milukų,  
kuriems rupi ne Dievo garbės  
platinimas, bet svietiškas lo-  
bis, puikybė. Ir prie ko pri-  
vėti atklamas, snku tuo tar-  
pu atspėti, bet vis-gi tikima,  
kad tauta nuo jo nusisuks ir  
paliks jam vienam prausties  
karčiomis ašaromis.

Tečiaus seiman vis gi pagal  
savo išgalės kodaugiausia va-  
žiukime ir tenai stengkimės  
padaryti tvarką, kokia jau se-  
nai mųsų organizacijoj reika-  
linga ir kokios reikalauja da-  
bartinis metašimtis.

Aug. Saldukas.

## Kauno Socijalinės Paskaitos.

(Pabaiga).

### PROF. MATULEVIČIAUS PASKAITA.

"Krikščioniškoji mokslo te-  
orija apie nuosavybės teisę".  
Žemė visų buvio pamatas;  
todėl visi ja rupinasi. Vieni  
žemės nuosavybę peikia, kaip  
prieštaraujantią teisybei, ir  
nori prašalinti; kiti atsidėję  
gina, kaip niekuo neapribu-  
tą teisę. Negalima sutikti nei  
su viena, nei su kita. Pilna  
nuosavybe tegalima vadinti  
tokį daiktą, kurs yra neikieno  
valdžioje, arba tokį, kurių yra  
tiek daug, kad niekas nemano  
užginti, kiek-tiek jų kam nors  
pasisavinant. Bet dauguma  
dalykų yra visi kitokių rūšių;  
kilnojantieji turiai ir nekilo-  
jamieji, tuoj suvartotinieji ir  
netuoj, paties pasitiekiami ir  
su kitų pagalba, ir tt. Todėl  
nuosavybe tegalima vadinti  
teisę valdyti kokį turtą, atsi-  
žvelgiant į kitų teises. Tasai  
a) ribojimas skiriasi nuo ko-  
munizmo. Beto, ir savininkai  
nelygūs: yra asmeniškų, yra ir  
bendrų; ir nuosavybė gali būti  
arba privatinė, arba vieša  
(valsčiaus, viešpatijos ir k.).

Ką apie nuosavybę Bažny-  
čia sako? Dauguma stebisi,  
ko čia Bažnyčiai į žemiškuo-  
sius dalykus kištis? Kišasi  
dėlto, kad nuo turtų valdymo  
budo daug pridera ir dora.  
Riškama nuosavybės klausimą  
Bažnyčia nenori prašalinti  
ekonomistų, sociologų, politi-  
kų ir juristų; ji tesilaiko savo  
lauko, tiek tesikiša, kiek to  
religija reikalauja. Visai pa-  
lama į nuosavybę žiūrėti: gry-  
nai nedžiagiškai — tai bus  
ekonomistų dalykas; iš kur  
tokia tvarka radosi — tai so-  
ciologų; ar teisingas ir suly-  
gintiesiems teisių valdymas —  
tai doros tyrinėtojų, teologų,  
moralistų dalykas. Priesakai:  
nevoğk, nepageidauk svetimų  
turtų — liudija, jog nuosavy-  
bės senų-senovėje buta ir ji  
plėtoties. Jei nuosavybė tame

Bažnyčia neikados nepėikė ir  
jūs nesikišo. Lygiai nesiki-  
šo jį, kaip valdosi kuri da-  
lis visuomenės, natūrališkai  
išsidirbusi. Vienuoliai atsisar-  
ko nuo asmeniškios nuosavybės  
(asketiškas komunizmas). Je-  
zavitai buvo net visą Paragva-  
jus (Pietų Amerikoje) vieš-  
patija, turėjusią 160 tukstan-  
čių gyventojų, sutvarkę komu-  
niškai; ta tvarka prisilaikė  
200 metų, kol išpanai tos vieš-  
patijos ir tvarkos nesurdė.  
Jeruzolimoje pirmųjų krik-  
ščionių buvo komunizmas, nors  
netoks, kaip mėgia jį parodyti  
socijalistai: tai buvo tik  
konsumcijos (suvartojimo), ne  
produkcijos (išdirbimo) komu-  
nizmas. Popežiai pasmerkė  
tik tą dalį socijalizmo ar komu-  
nizmo mokslo, kurs reika-  
lauja priverčiamoj, ne natu-  
rališkai panaikinimui visų nu-  
savybės, be jokios išimties.  
Juk-gi ir komunizmo yra keli  
laipsniai: kolektyvizmas ir k.

Socijalistai reikalauja var-  
dan teisybės, kad darbo įran-  
kiai būtų iš fabrikantų atimti  
ir visuomenei pavesti. Leonas  
XIII to reikalavimo pamatą  
skaito esant teisingą; bet tai  
dar neišriša klausimo: juk ne-  
pigū teisės pritaikyti, nepigū  
išskirstyti, kiek-gi ir tada  
kiekvienam darbininkui, kurių  
darbai nelygūs, atlyginti. Tą  
visą klausimą Bažnyčia palie-  
ka atvirą išrišti jungtomis je-  
gomis. Taip-pat valia žemę  
nuosavybeje turėti; bet pri-  
gimtis varu neverčia butinai  
turėti; žmogus gali ta teise  
nesinaudoti. Tad Bažnyčia  
nieko prieš tai neturėtų, jei  
savininkai atsisakytų nuo nu-  
savybės ir pasidarytų kitokia  
tvarka. Žemė pavesta visai  
žmonijai; Dievas nepaskyrė  
niekam jos gabalėlių. Bet žė-  
mė turi išpildyti savo užduotį  
— turi duoti užtektinai žmo-  
nėms reikalingų vaisių. Taigi  
ir tasai valdymo budas bus  
geriausias, kurs daugiau mo-  
kės išgauti iš žemės.

Apskritai imant, komuniz-  
mas priešingas žmonių prigim-  
čiai. Kolektivizmas tegalimas  
vienuolyne arba katangoje,  
kur savo valios žmogus neturi.  
Ir Paragvajuje be prievartos  
neapsieidavo. Bendra tegali  
buti tai, kas visiems reikalin-  
ga, bet kas asmeniškai — gali  
buti nuosavybe. Giname as-  
menišką laisvę. Suleidziami  
perdaug turtų viešpatijai, pa-  
kliuvame jos vergijon; jeigu  
vėl nieko jai neduotumėm, ji  
negalėtų visuomenės atstovau-  
ti. Individualizmui įsivyruo-  
jant, pačios viešpatijos naikino  
bendrovės. Bažnyčia nuosavy-  
bės klausimo neturi pretensijų  
viena rišti, nes ir negalėtų:  
sunku išskirti, kas yra prigim-  
ties, o kas žmonių prasmanų-  
ta. Tad palieka teisdavijų tei-  
sėms, kurias visuomenės atsto-  
vai kratinėja. Aišku tik, kad  
nuosavybės klausimas tik evo-  
liucijos keliu nebus išriškias.  
Bet-gi galima tvirtinti, jog  
nuosavybės tvarka, budama  
pačių žmonių prigimtyje, vis-  
dos buvo ir pasiliks neatmai-  
noma; prigimtyje ir išriškimo  
reikia ieškoti.

Bažnyčia, imdama globon  
nuosavybę, visai nenori pasa-  
kyti, jog nuosavybė yra nesu-  
varžoma, neapribota. Kas turi  
nuosavybę, tas turi ir prieder-  
mes, kol pildo savo vrieder-  
mes, tol tegali ir teisėms nau-  
coties. Kokios-gi savininkų  
priedermės, kas juos varžo? 1)  
Visų-pirma, sąžinės ir doros  
teisės. Bažnyčia tiesiok smar-  
kuoja prieš uždarbio pasilai-  
kymą, prieš latifundijų be-  
naudos valdymą (žiur. prof.  
Bučio paskaitą No. 4). 2)  
Augštesnės teisės — augti ir  
plėtoties. Jei nuosavybė tame

dalyke visuomenei varžytų,  
reiktų pataisyti. 3) Atsi-  
gimas į visuomenės gėrybę.  
Visa, kas valdoma, ne sau val-  
doma; turtų išvežiojimas sve-  
tur ja socijalinė nuodėmė,  
nes reikia dalyties su kitais,  
reikia vietinės įstaigos šelpitį;  
visi vienas kunas esame, tat ir  
visi nariai turi buti gerai soti-  
nami ir gaivinami.  
Taip tad Bažnyčia nuosavy-  
bės klausimu eina pačiu vidu-  
riu. Imdama kiekvieno žmo-  
gaus turtą globon, negali tei-  
ciau kęsti, kada kai-kas pasi-  
lieka visai be turtų. Bažnyčia  
trokšta pilno kasdieninių visų  
žmonių reikalų aprupinimo  
per gerą visų sutartį, per gerą  
visų savo priedermių supratimą.  
Ji nedalija, tik nuo godu-  
mo sergti...

## Nesiliaukime pradėje darba.

Nors šitose pirmose socijali-  
nėse paskaitose tedalyvavo  
penki žmonės, nors teisklausy-  
ta buvo septynių paskaitų, —  
vis dėlto medžiagos suteikta  
labai daug ir klausytojai ge-  
roakai pasinaudojo. Tiktai pa-  
sigalėjimo verti yra tie, kurie  
galedami šių paskaitų klausy-  
ti, tyčia neklausė, vieni dėlto,  
kad "lietuviai" skaitė, kiti dėl-  
to, kad "kunigai" skaitė; gai-  
lėtis reikia ir tų, kurie nepa-  
silaikė atvažiuoti, pasigalėję  
laiko ir pinigų. Ne viskas ga-  
lima asmenimis ar pinigais  
vertinti.

Visi gerbiamieji skaitytojai,  
nepatingėję gerai pasiruošti,  
nepasigalėję mums aukšto sa-  
vo mokslo, nepasibaide išlaidų  
ir tolimos kelionės nuovargių,  
— pasirodė gerai Lietuvos  
sunumis ir piliečiais. Jie mus  
pastiprino ir kiek-tiek sutvar-  
kė visuomenės darbe; nesu-  
saurino, bet praplėtė mųsų  
pažiuras; parodė teises kištis  
į tokius darbus, prie kurių  
kiti norėtų mųsų nepirleisti;  
netik parodė teises, bet ir už-  
dėjo priedermes, nuo kurių  
negali ramiai atsisakyti. Bet  
nuo pačių žygiu ir nužemimo  
mųsų ambicijas — pabaigtinai  
spręsti ir rišti tokius klausy-  
mus, kuriuos tegalima apspre-  
sti ir rišti bendromis jėgomis  
visų piliečių, visų luomų ir  
partijų. Kiek tai pasirodė  
esama visuomenės darbo vie-  
nybeje ir skyrumai...

Labai suprantama, kodėl  
"pirmosios" socijalinės paskai-  
tos guldė daugiausia principi-  
jalinius dalykus, buvo perap-  
skrito turinio. Suprantama,  
kodėl "kunigai" skaitytojai,  
daugiausia "kunigams" klau-  
syttojams rupinosi išdėstyti  
Bažnyčios rolę ir vietą socija-  
liniame darbe. Gal kai-kam  
iš svietiškiųjų tai nepatiko ir  
istolo pasirodė įtariama, begu-  
tik ne "klerikalizmo" platin-  
mas. Tečiaus klerikalizmu kaip  
tik skaitytojai ir nesirupino ir  
jį, viešpatavimo prasmėje,  
kaip jį supranta tariamieji  
pirmieviai, matyt, nei jų gal-  
vose neikados nebuvo. Vis  
tai, tikimės, idrąsis svietiškuo-  
sius kitą kartą pasiklausyti  
kad ir "kunigo", o gal ir iti-  
kįs, kad ir "kunigas" gali buti  
labai šviesus ir mokytas ir su-  
gebąs labai plačiai ir objekti-  
viskai į dalykus žiūrėti.

Sumanyta panašios socijali-  
nės paskaitos dažniau daryti.  
Tikimės, kad dabartiniai ger-  
biamieji skaitytojai, taip ne-  
tingėję ir sugebėję apskritai  
pakalbėti, nepatingės lygiai  
sąžiningai prisirušti ir mus  
pamokyti ir apie atskiras vi-  
tuomeniškojo ir moksliškojo  
darbo šakas. Na, o mes jiems  
atsimokėsime... negut karštos  
širdies padėka. Neabejojame,  
kad klausytojų burs dvigu-  
bai padidės.

K. u. n. J. T. u. m. a. s.

## Kankinių kasos komiteto atsišaukimas.

Broliai!

daug kartų jau mes prie-  
jus kreipėmės, daug kartų jus  
ant mųsų balso atsilpėpėte. Bet  
dabar, kuomet caro valdžios  
tarnai dar labiau įsivyravo ir  
visokiais budais persekioja  
netik kiekvieną laisvesnį pasi-  
judinimą, žodi, bet ir mintį —  
pas mus, Rusioj, gyvenimas  
pasidarė ytin pavojingas. Dėl-  
tų priežasčių su viešu žodžiu  
ir priversti esame kreipties  
stačiai prie jusų. Dalykas ta-  
me.

Vienas žmogus (pravarde  
užtylėsime, nes šnipai gali su-  
žinoti, ir paskui tas žmogus  
gali atsidurti dar apvertkines-  
niame padėjime), kuris "lais-  
vės metais" darbovisi netik  
žodžiais, bet ir darbais, kuris  
begelbėdamas savo draugus —  
revoliucionierius ne sykį bu-  
vo išstątes savo gvybę ant  
pavojaus. — Viename tokiaime  
su valdžios tarnais susirėmime,  
kada jis su kitais draugais no-  
rejo atimti iš kareivių revoliu-  
cionierius, tam žmogui peršo  
vė koją ir tada suarėstavo.  
Kalėjimo ligoibutyj daktarai  
tą koją visai nupiovė (iš klu-  
bo).

Tas žmogus suimtas prieš  
keletą metų ir nuteistas 12  
metų į katogą. Bet kadangi  
be kojos, tai laiko jį Vilniaus  
kalėjime. Kalėjimo vyriausy-  
bė su juomi elgiaisi labai bia-  
riai, ir neduoda dagi ant lazdų  
vaikščioti; ir tokiu budu tas  
žmogelis turi kentėti neapsa-  
komas kančias.

Kad bent kiek palengvinti  
šito žmogaus kančias, neatbu-  
tinai reikia įtaisyti taip vadi-  
namą "guminę koją". Tokia  
koja kainuoja apie 90 rublių.  
Turime surinkę tam dalykui  
dar tik 31 rub. 89 kap. Tokiu  
budu reikia dar apie 60 rub-  
lių.

Reikia atsiminti, kad iš  
bendros "Kankinių kasos" tiek  
pinigų vienam žmogui duoti  
mes nedrįstame ir negalime,  
nes daug yra žmonių, kuriems  
ir keletos kapeikų pašalpa bu-  
tų gera ir reikalinga, bet kar-  
tais ir tų pritrūksta...

Todėl ir kreipiamės dabar  
prie jusų, broliai, ir tikimės,  
kad neatsisakysite tam žmogui  
pagelbėti ir aukausite kokį  
centą-kitą palengvinimui to  
seno ir pagarbos užsitarnavu-  
sio revoliucionieriaus kančių.

Turime pažymėti, kad pas-  
mus dabar aukas rinkti labai  
sunku ir pavojinga, o atsišauk-  
ti viešai per lakraščius negali-  
ma. Visa viltis tik pas jusis.  
Aukus meldžiame siųsti į  
redakcijas tų laikraščių, ku-  
riuose bus atspausdintas šis  
atsišaukimas, su pažymėjimu:  
"Revoliucionieriaus kojai".

Kankinių Kasos Komitetas.  
P. S. Meldžiame ir kitus  
laikraščius tą perspauzdinti.

## Pranešimas.

Atkreipiama atidžia gerbia-  
mų vertėjų svetimosis litera-  
turos į tai, jog verčiama lietu-  
vių kalbon Cervantes'o veika-  
las — Don Kishot.

J. S.

P. S. Kiti laikraščiai teik-  
sis tai atkartoti.

## Vietinės žinios.

Vėtra. Subatos naktį  
prieš nedėdienį per miestą  
prasinešė smarki vėtra su lie-  
tumi. Griaustiniai sujudino  
visus miesto gyventojus. Tai  
vienur, tai kitur perkunelis  
namus uždėgė, bet suspėta ap-  
gesinti. Daugiau vanduo už-  
liejo netik namų rusis, bet ir  
gelžkelių bėgius, tatau komu-  
ni-

kacią ant nekuriu laiko buvo  
pertraukta.

Pylymai ant ežero.  
Mieste tarp visų gyventojų  
luomu kilęs judėjimas padirb-  
dinti toli ant ežero Michigan  
pylymai, ant kurių kaitriosė  
vasaros dienos bėdinesis gy-  
ventojai tegalėtų pakvėpuoti  
tyru, atgaivinančiu oru. Pa-  
našūs pylymai jau senai kituo-  
s Amerikos miestuose, gulin-  
čiuose ant ežerų krantų, įtai-  
syti. Tenai įtaisyti paviljonai  
ir salės, kur užlaikoma val-  
gyklos ir šalti gerymai. Jei ta-  
sai projektas įvyktų — tai gy-  
ventojai privalėtų tam tikslui  
mokėti speciališkus mokes-  
čius.

Duona pabrangs.  
Duonkepių sąjungos presiden-  
tas, Schmidinger, andai apre-  
ieškė, jog dėlėi aukštos ant  
miltų kainos ir miesto aštrių  
įstatų mieste į 50 duonkepių  
apleido savo užsiėmimus. Jis  
sako, kad nuo Gegužės 1 die-  
nos už duonos kepalėlius, da-  
bar pardavinėjamus po 5c.,  
bus imama 6 centai; o kuomet  
miesto nauji įstatai suly-  
duonkepyklų viršiausiuoju  
teismu bus pripažinti už kon-  
stitucijinius, tuokart kaina pa-  
kils aukščiau ant poros centų  
už penkcentinius kepalėlius.

Lietuvių Klubas.  
Ant Bridgeporto lietuviai siu-  
vėjai, girdima, andai įkurę  
rubišvių pramonės Klubą  
vardu "Lithuanian Tailor's  
Trade Club". To Klubu tiks-  
lu — suvienyti visus Chicago  
rubišvius lietuvius draugijon.

Po 80 metų. Andai į  
Chicago atkeliavo William O.  
Clark, 92 metų senelis, kurio  
vardu vadinasi viena miesto  
gatvių. Senelis atkako iš Dry-  
town, Cal., kur turi didelę  
farmą. Prieš 80 metų jis iš-  
važiavo iš Chicago ir štai tik  
dabar aplankė savo gimtinę  
vietą. Labai nusistebėjo atra-  
dęs Chicago tokias permainas.

Jis pasakė jog prieš 80 metų,  
vieton gatvės Clark buta jo  
tėvo ganyklų. Girdi, tuokart  
visame "mieste" podraug su  
indijonais buta nedaugiau šim-  
to gyventojų. Labiausia jį su-  
judino didis skaitlius saliuų.  
Senyvas Clark kalanginenu-  
doja svaiginančių gerymų ir  
taippat darę jo pirmakunai  
per porą šimtų metų.

Sveikatos padėjim-  
as. Aršiausia mieste savai-  
te sulgy miesto gyventojų  
sveikatos padėjimo buvus pe-  
rita savaitė. Per septynias die-  
nas numirė 735 žmonių, arba  
107 asm. kasdiena. Jei taip  
žmonės mirtų per istisus metus  
— tai numirtų daugiau 38.000  
asmenų! Plaučių uždegimu  
mirė 154 asm., džiova 83, šir-  
dies liga 81, inkstų 52, vėžio  
36. Abelnai imant, mieste  
sveikatos padėjimas labai  
liudnas. Šiame laike sergama:  
škarlatina 500 asm., difterija  
į 300. Tai vis užkrečiamosios  
ligos.

## MŪSŲ VAIKAI.

Sakau tau, Stella, jog Vieš-  
pats Dievas yra visur, net ir  
rusy.

— Tik jau ne mųsų, nes  
mųsų rusų tik vienos bul-  
vės.

## Kalendorius

Lietuviškas sieninis 1909  
metams.

"Kataliko" Redakcija išlei-  
do sieninį lietuvišką kalendo-  
rių 1909-metams su katalikiš-  
komis ir tautiškomis šventė-  
mis. Kalendorius didelio for-  
mato, aiškus. Tai dovana "Ka-  
taliko" skaitytojams, kuriems  
šiomis dienomis bus išsiųsta.  
Graiš skaitytojų mųsų sieni-  
nio kalendoriaus negautų, tei-  
kies laišku pranešti, o bus  
tuojaus išsiųsta. Kas iš nepre-  
numeratorių norėtų "Katali-  
ko" kalendorių turėti, lai pri-  
siūncia savo antrašą, o gaus.  
"Kataliko" Redakcija.

# Musiškiai Užsienyje.

Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojus ir Glapiros Ivanovų. Išguldė Magnus Parvaktietis.

**TOMAS I.**

(Tąsa).

vi and, tai fromaž. Fromaž ir pen blan. — Seulement jusqu'a neuf heures, madame, mais a present il est plus de onze heure, madame\*) — tarė kėtodamas rankom.

— Tiktai lig devintai valandai galima gauti kėnors suvalgyti — tarė Glapira, žvilgtėrdama į vyrą. — Tai viešbutis!

— Čionai tiktai paprasti šambri garni — atsakė Mikalojus ir dadėjo toliau: — Paprašyk bonkute raudono vyno. Raudono vyno tikrai yra. Jei viralinė uždaryta, tai negalima nieko nei virti, nei kepti.

— Ar nesupranti, kad jau prašiau jo atnešti šalotos mėsos ir surio, bet ir to nėra — atsakė Glapira.

— Bet raudono vyno yra tikrai. Nuolat jį geria prancuzai. Venruž mosje. Aporte venruž. Ar galima? — paklausė Mikalojus, atsigriždamas į šeiminką.

Tas sutraukęs pečius, atsakė:

— Oui, monsieur. Je vous procure rai\*\*).

— Matai! Matai! Vyno raudono yra...

— Taip, bet tai tiktai gėrymas, o aš noriu valgyti. Ar tu tai supranti, noriu valgyti — tarė suerzinta Glapira.

— Tai-gi prašyk bandų, jei nieko daugiau neturi. Raudono vyno su banda ir bus gerai.

— Ževemanže, mosje — išnaujo atsikuso Glapira į šeiminką. — Levesruž. Bjen. Aporte muanors diu pen blan. Ževesupe.

— Oh! que c'est dommage, que nous n'avons rien pour vous donner a manger, madame\*\*\*) — atsakė šeiminkas, judindamas galvą. — Mais du vin et du pain e vous apporterai tout de suit. Une bouteille! — dadėjo klausdamas dėl tikrumo.

— De... de... de... — suriko Mikalojus, supratęs, ko klausiasi šeiminkas ir parodė jam du pirštus, pridurdamas: de buteil!

— Non, non. En. Selman en — sušuko iš eilės Glapira, o jį vyrą atsiliepe — nepavelsiu tau gerti vyno!

Šeiminkas nesumanė kas padaryti.

— Une bouteille ou deux?\*\*\*\*) — užklausė.

— En! En — atsakė Glapira, atkišdama vieną pirštą.

Šeiminkas nuėjo. Nepraėjo nei 10 minutų, sugrįžo, nešas ant pastovėlio bonkute raudono vyno, du stiklu, didelį šmotą duonos, truputį sviesto ir pusę tuzino slyvų; paduodamas tarė:

— Voila, madame, c'est tout ce que nous avons a present. Bonne nuit, madame\*\*\*\*\*) — pasakė ir išėjo.

Glapira pradėjo tepti sužiedėjusią duoną sviestu ir suriko karčiai:

— Ir aš Paryžiuje turiu užsiganėdinti su tokia vakariene, mieste, pagirtame parinktinomis viralinėmis, iš kur ir pas mus atvažiuoja virėjai. Sužiedėjus duona, senas sviestas, karčios ir beveik surugę slyvos.

— Pasirodo, jog Paryžiuje vakarienes nevalgo — atsakė Mikalojus. — Ir pas mus yra tokie miestai. Apie Kalugos gyventojus kalba, kad jie netik nevalgo vakarienes, bet pavalgę pietus tuojaus eina gultų.

— Kvailių ir girtuoklių juokas! Tylėk geriau — subarė Glapira.

— Glaša, ką-gi tu pyksti? Raudono vyno turiva, tai dėkoti Dievui ir už tai.

— Tai tiktai jums, girtuokliams, meilumą suteikia raudonas vynas, o aš noriu arbatos. Ne, tarp tokios Paryžiaus tvarkos reikia rytoj neatbutinai nusipirkti spiritinę lempą, spirito ir varinį imbriką. Užsils ant spirito vanduo, užvirs arbata ir dalykas pabaigtas. Taip-gi nereikia užmiršti rytoj nusipirkti bandų vakarienei.

— Kaip gi tu pirksi užkandą, jaigu visai nežinai, kaip prancuziškai — užkanda. Juk-gi vakar valginyčio užmiršai visai liežuvi burnoj, kada atsiejo užsiskaktyti užkandos.

— Dazinosiu tai iš žodynėlio.

Suvalgius šmotelį duonos su sviestu, Glapira išsigerė raudono vyno ir atsigulė. Mikalojus paskui išgėrė likusį vyną, taip-gi pradėjo taisyties gultų.

## XXXVII

Naktis viešbuty praslino ramiai. Antrytojaus tiktai ateitiko mažas nesmagumas su arbata. Virdulio nebuvo viešbuty, o apie mašiną de le ri us, kaip ją savotiškai vadino Glapira, tiktai žinojo iš girdėjimo. Taigi paprasė imbriko. Tarnas atėjo ir šiandien ant pašaukimo, kaip vakar su suplyšusia ir sutepta kokiū tai tepalu striuke, su iškrypusiom šliurė ir su keturkam-

\*) Tiktai ligi 9-tai valandai, bet dabar jau yra po 11-tos.

\*\*\*) Taip, tamsta. Aš judviam gausiu...

\*\*\*\*) Kokia tai nelaimė, kad mes negalime tamistai duoti nieko suvalgyti. Bet vyno ir duonos atnešiu tamistai tuojaus.

\*\*\*\*\*) Vieną bonką, ar dvi?

\*\*\*\*\*) O tai, tamista, tai viskas, ką dabar turita. Labanakt!

pe kepuraitė ant galvos, padaryta iš poperos, atnešė vieton imbriko, varinę kavos mašinėlę. Glapira išvadinius jį maskoliškai neišmanėliu, kvailiu, įpylė į mašinėlę arbatos ir paprasė jo užpilti verdančiu vandeniu, pavadindama tai: lo š o d. Tarnas įpylė į mašinėlę šilto vandens. Tai-gi tokią padavė arbatą, kurią nepanašu buvo gerti, nes lapeliai arbatos nei neišmirko ir nei neišvirė. Už tai tarną palaikė netik už neišmanėlį, bet už kvailį iš kvailiausių. Glapira jo akyste išpylė vandenį ir prausyklą ir išnaujo, užpylus arbatos, pažvelgė į žodynėlį ir pasakė:

— Dabar ilfo builir, kuilir, kiuir užvirinti. Lo buili Ar ir tai ne komprene pa?

— Bouillir? Ah, oui madame — atsakė tarnas, juokdamas puskvailiai, paskui nuėjo į viralinę. Ilgai jo nebuvo, pagalios atėjo su verdančia arbata.

Arbata turėjo tokį kvapą, kaip sušutinta vanta, buvo neapsakomai karti, taipgi netikus gėrymui.

— Ak! Aitijopai! Aitijopai! O giriasi aukštesnia apšvieta! Pas mus net apsilėdusioj Oloneicko gubernė žino, kaip arbatą išvirti, čionai-gi sostapilyj nieko o nieko nemoka! — suriko Mikalojus, atsigriždamas į žmoną. — Nėra išėities. Turėsim gerti jų kavą su pienu, su šaukštais iš bliudų, vartojamų prie sriubos. Glaša, liepk jam atnešti kavos.

— Kafe ole. Aporte purde kafe ole — pratarė Glapira į tarną, išpildama antrusyk į prausyklą sušutintą arbatą ir sugrąžino jam mašinėlę.

Tarnas nusijuokė, pakraipė galvą, kažin ką ten pamurmėjo praucuziškai ir išėjo.

Pagalios atnešė kavos, baltos duonos, sviesto ir puodžiukus tokius didelius, kaip bliudai, stalinius šaukštus vieton mažų šaukštukų, vartojamų prie kavos.

— Neatbutinai reikia nusipirkti spiritinę lempą ir varinį imbriką dėl vandens ir arbatos. Teisingai tai žmonės laukiniai! Net arbatos išvirti nemoka. Tai įpila šilto vandens, tai vėl virina kaip žoles — kalbėjo Glapira, labai neužganėdinta. Paskui, atsigėrus su vyru kavos, pradėjo rengties važiuoti ant parodos.

Tuomsyk neapsirengė nei su šilkinė šlebe, kaip vakar, nei neužsivilko aksominio kirėjo, nei brilijančių neužsidėjo.

— Neuzsimoka, nėra prieš ką pasirodyti. Vakare ant parodos, spėsdama pagal apsirėdymus, buvo vienatiniai virėjos ir kambarmergės, o tai ir visa puikiasia minia. Bet ką aš kalbu kambarmergės! Mūsų Afimias, ant švenčių, kaip apsirėngia, tukstantis sykių turtingesniai išrodo, negu jos visos tos moters didžios Paryžiaus padangės.

Užsisėgę prastą vilnonę šlebę, paėmė keleivišką lietsargį ir tą pačią skrybėlę, su kuria keliavo gelžkeliu.

— Dabar jau nebeklajosiva naktimis, nes turiva šeiminko antrašą ir numerą to namo, kuriame yra kambariai, parengti nusisamdymui. Atsitikime, jei kokiose nežinomose gatvėse paklysvia, tuojaus parodysiva kortelę vežėjui, sakydami: "K o š e... v o a l a... a l l e... vežk ir galas". Bet susimylėk, sergėkis vėl pasigerti, nes vakar pylė vyną, kaip į šulinį be dugno.

— Visai man vakar nebutų vynos kenkęs, kad bučiau priguliničia pavalgęs — atsakė Mikalojus. — Jaigu aš vakar pasigėriau, tai vienatiniai iš bado. Kokie-gi tai buvo pietūs? Sriubą pamaišyk šaukštu, o nepasirodo nei vienas burbulėlis, o veršienos sykių paėmiau ant šakuciu ir povisam, žuvies-gi tokios duozės, kad kątik galima jas buvo pamatyti per padidinantį stiklą. Man reikia suvalgyti lėkštę bastuciu su mėsa, gan diktoka lašinių su krieniais, apart to dar paršuką su koše, tai kės kita, o taip, tai man rodėsi, kad tiktai su viena akimi.

— Na, nekalbėk nebutų daiktų. Juk teatre išgėrei visą bonką konjako. Po tokiam girtuokliavimui, tai kosočiausias gali apsvaigti ir pasigirti.

— Vienu žodžiu, mudu šiandien pavalgysiva pietus kokioj kitoj valginyčioj, o ne vakariktėj. Užmokėsim aštuonius četvertakus be vyno, nors ir dešimt četvertakų, kad tik būtų tiek, kiek galima gerai pasivalgyti. Dasižinosiva, kur yra geriausia valginyčia, tuojaus pasiklausiva kiek lėšuoja tokie pietūs, kad žmogus galėtų pasivalgyti ligi kaului, kad net rugtum. Kaip prancuziškai atsirugti?

— Atsirugti? — tarė Glapira ir giliai užsimastė. — Nežinau... Tu vis tokius žodžius išrandi, kokių mus visai nemokino, o net jų ir žodyne visai nėra. Pagalios, ar nėra tai aukštesnių žodžių, idant kitaip apsaktyti. Pasakysiva, kad paduotų didelius pietus... G r a n d i n e... kad net... ž u s k i s i, net žmogus ligi ausų pasisotintum...

— Tai-gi pati galėsi paaiškinti garsonui, kaip tik geriaus... G r a n d i n e... Puikiai! Bet, jei prisiėis iš kortelės užsisaktyti, tai užsisakysiva po dvi duožis. Juk tu pati matei, kokios čionai mažulytės duozės.

Už penkių minutų abudu nusisamdė vežimą ir liepė vežti ant parodos.

— Kaip tiktai pribusiva ant vietos, tuojaus be jokių ginčų lipsiva ant bokšto Eifelio — tarė Mikalojus.

— Nikola, aš teisingai bijaus — atsakė Glapira. — Matyk, kokia šiandien vėtra.

— Bijais, kad mudviejų vėtra nepagautų? Dušele, prie mudviejų nutukimo... Pagalios ten ant bokšto yra tvora geležinė, gerai aptvertas kiekvienas gyvenimas ir nereikia bijoties nupuolimo.

— Labai tai gerai, bet gal geriaus būtų tai atidėti kitam sykiui. Tegul truputį apsprasiu su paroda. Šiandien tik pavaikščiosiva aplink bokštą, o ryto...

(Toliaus bus).

Karolius Vairas.

# Magdalės Marija.

Mintis paimta iš P. Geize dramos "Marija iš Magdalės."

(Tąsa).

beliudėjo ir nebelaužė rankų, kaip kitados. Per kiauras dienas ir naktis mislijo ir gyveno Jezumi.

— Iki šiam laikui — mislijo sau Marija, perstatinėdama savo praeitį — klaidžiojau aš po tyrus, o dabar? dabar radau Tą, kieno žodis — tai neišsemiamas šaltinis teisybės, šviesos ir gyvenimo... tai žydinti pieva mano dvasios tyrnuose...

— Ir kaip greitai Jo akys permainė mane visą — juk aš jaučiu, kad n'esu verta dasilytėti Jo rubų, Jo kojų... Jo meilė priguli visam pasauliui... visam svietai... Jis didelis ir šventas, iš šventųjų didžiausias!

Neužlgo po galutinam persiskyrimui su Juda, vidurdieny, sėdėjo Marija savo rumelyje ir skaitė ištiestą ant stalo pageltusios poperos pundeļ:

"Mano numylėtinis tarp jaunuomenės atrodo tartum obelė tarp girios medžių..."

— Gražus tu esi, mano meile didžiausia!... kartojo Magdalės Marija. — Iš visų gražiausias...

"Jis gavina mane savo žiedais ir gavina vaisiais, o aš trokštu ir kenčiu meilės kančias".

"Tarė man numylėtinis mano: pasikelk mano mieliausia ir gražiausia, pasikelk ir išeišk!"

"Stai praėjo jau žiema; gelės padabino žemę ir balandėlė jau burkuoja".

"Numylėtinis mano priguli man, o aš — jam; jis ganosi sau tarp radastų..."

Ir paskui vėl:

"Stebuklingą giesmę pažada man mano širdis... Aš noriu giedoti apie karalių, kuris yra gražiausias tarp svieto kudikių, o lupos jo — geradarystė, todėl Viešpats ir palaimino tave ant amžių..."

— Ponia, atėjo Flavijus, — pertraukė jai įėjusi tarnaitė. — Ko? ko jis nuo manęs nori? Pasakyk jam, kad aš nieko neįsileidžiu.

— Jis sakosi atnešęs tau žinią apie Jezų... žinai...

— Apie Jezų? Įleisk jį! — tarnaitė išėjus ji sakė sau: — Jezus atmena mane, jei atsiuntė man pasiuntinį su žinia... Jezus...

— Vėl aš turiu laimę būti tavo triojo boje, Marija.

— Tu atėjai su žinia... apie Jį...? — klausė ji persiėmusiu balsu.

— Taip, mano žinia svarbi ir tu panorėsi atmokėti man už ją taip, kaip privalo daili Marija jaunam romėnui...

— Sakyk greičiau, kame dalykas? Jei ateini tik dėlėi to, kad su manimi pasikalbėti — tat gali sau eiti!

— Aš matau, kad tu žingėdauji apie tą šventąjį — pradėjo Flavijus. — Tat, žinai ką? Jis pasivadino Judėjos karaliumi, na, žydai jį apvainikavo erškėčių vainiku.

— Ar tu pasakas pasakoji, ar ką, Flavijau! Nevargink mane, sakyk, ko atėjai?

— Ne su pasakomis. Nuo vakar dienos visa Jerozolima tik apie tą Nazareto šventąjį kalba. Matyt tu visa pasinėrei į tas senas istorijas, — parodė poperas, — kad nieko nebežinai ir nieko nebematai.

— Apvainikavo erškėčių vainiku?... erškėčių?...

— Ir tai vien tik kruvinam žaislui. Tai padarė jūsų kunigai! O, tie jūsų kunigai — baisūs ir kraugeriški budeliai! Gal ir jūsų...

— Flavijau, tu man turi viską pasaktyti, — prašė jo vostik nustovėdama Marija. — Visą, suprantai, aš nuo anos dienos nebuvau išėjusi iš kambario... jokio balso negirdėjau... nieko nežinau... O, Jezau... mano...

Flavijus ėmė apskakinėti jai visai šaltai, be jokio beveik jausmo, jei bent su pasibiaurėjimu apie kunigus:

— Žinai, kad veik visi kunigai Jo neapkentė; Jis žinojo apie tai ir stengėsi, kad Jo nesumitų kunigai slapta. Užvakar tat suimta Jis Getsemanijos darže, turbuti, nieko nesibijojo, nes turėjo su savimi kelius tik mokytinius; atėjo kunigai su savo pagelbininkais bei teismais, surašiojo Jo rankas ir kojas ir įmetė kalėjiman...

— Kalėjiman! — pertraukė jį Marija, vos tik galėdama ištartti žodį. — Bet Jį Viešpats išleis iš kalėjimo, juk Jis stebuklus daro!

(T. B.)

# HUMORAS IR SATYRA.

(Tąsa).

Mažai Alenutei einant gultų motina apskinėja apie pasaulio sutvėrimą.

— Dievas sutvėrė dvi šviesi — vieną, šviečiančią dieną, antrą — naktį.

— Kaipgi, Alenute — klausia šalia sėdintis tėvas — katra šviesa šviečia dieną?

— Saulė — atsako Alenutė.

— Taip yra, mano vaikeli; o kaip vadinaisi naktį šviečianti šviesa?

— Naktinė lempa — atsako greitai mažytė.

— Kas tau išgydė pirščiuką?

— Viešpats Dievas.

— O ką veikė daktaras?

— Jis tik prižiūrėjo pirščiuką.

— Ką, Petruk, ar nesidžiaugi žaislais, kuriuos gavai varduvių dienų?

— Ką aš čia turėčiau džiaugties? Mąstau, kiek rykščių gausiu už kiekvieną sumuštą žaislą.

Kaimo mokykloje klausia mokytojas vaiko:

— Pasakyk, kiek bus pusė penkių?

— Klausyk tiktai — sako tyliai užklaustas vaikas savo draugui, kitam vaikui — vėl mane su tuo persekioja; pasakysiu du, tai jam permaža, pasakysiu tris — tai jam perdaug ir neikados jam negali įtikti.

Maža Zosytė savo šešių metų gimimo dienų atsiliepė į motiną sekančiais žodžiais:

— Juk teisybė, mamyte, kad šią dieną prieš šešius metus mane gavai dovanų?

Viename mieste parke girdėta tarp jaunos mergaitės ir tokio pat bernaičio sekanti kalba:

— Kiek turi metų Lily?

— Dešimt.

— Bene teisybė, moters visados sau metus sumazina.

Du vaiku, berniukas ir mergaitė, žaidžia palei motinos kojas ant aslos.

Mergaitė supykinta kokiū tai broliuku šposu tuojaus atsiliepia:

— Mama, nesuprantu, kam laikai namie visus vaikus, kokius tik tau gandrais atneša.

— Tetule, ar tavo paukščiukas taipgi gražiai gieda kaip musiškis?

— Aš neturiu paukščiuko, mano vaikeli.

— O dėlko vakar tėtis pasakė, jog tetulė turi paukščiukus galvoj.

— Kaziuok, eikk kitan kambarin, ateis tuojaus daktaras, taigi tu čionai visai nereikalingas.

— Ah mamyte, leisk man likties čia. Tėtė sakko, kad tave daktaras už nosies vedžioja, tat norėčiau tai nors syki pamatyti.

Maža mergaitė turėjo maudyties kambarį, kurio langai išėjo kieman, kur vīstos vaikščiojo.

— Mama — prabilo — aš čia negaliu maudyties, nes vīstos per langus žiuri.

— Kas tai per nonsensas — atsakė motina — vīstų neturi gedinties.

— Tai tegul mamytė nors tą gaidį šalin nuvaro — prašė mažytė.

Vienoj šeimynoj laukiama senos, netekėjusios tetos apsilankymo.

Motina, žinodama savo dukrelės drąsų ir nemandagų apsiėjimą prie svečių, patėmija jai, idant atkeliausiaji tetai būtų nuolanki ir nedarytų jai jokių patėmijimų sulyg jos nepatogumo.

Fany pasizada but mandagi, kiek tik ji galėsianti ir atkeliausiaj teta iš visų pusių apžiūrėjus, atsiliepia:

— Nerandu visai nieko tokio, kad teta but nepatogi, kaip tai pasakoj mama.

Tėvas vaikščioja po kambarį užsimastęs. Pagalios sako:

— Žinau, kad šiandie ryte turėjau ką nors padaryti, bet visiška užmiršau ką.

— Jau aš žinau ką, tetuli; užmiršai ant mamos pasibarti.

Daug žadantis yra mažas atkaklus Jurgutis, kuris nuolatos bliauna.

Kas tau yra? — klausia motina — gal esi alkanas?

— Ne.

— Ar nori gerti?

— Ne.

— Nori gal miego?

— Ne.

— Tai ko-gi nori?

— Rėkti.

Mažas Enrikis, žiemos laike tuojaus po pietų (Toliaus bus).

Vertical text on the right edge of the page, including names and possibly a list of contents or a sidebar.

Tingins.

(Iš Kolcovo).

Nu, broliuk, nemiegok! Laikas tau jau paubst, Dirbk, krutėk, nedrėbsok: Štai pavasaris jau!

Kelkis, eik, pažiurėk, Kaip seniau gyvenai, Kas beliko dabar, Ką turėjai tada?

Klojime nėr šiaudų, Ištuštėjo gurbai; Jau nei saujos grūdų Neberastum svirne.

O po kiemą tiktai Gaudžia vėjai piktai... Ir už skolas seniai Gyvuliai išvesti.

Kailiniai gi — žiurėk: Vieni lopai, skurliai... Stogas kiauras trobos, Išbyrėję langai.

Kur senieji laikai, Kad turtingas buvai, Kad nešiojai gražiai, Važinėjai puikiai?

Kaip kaimynai visi Tada gerbė tave, Ir kiekvieni į svečius Prašė mielai ateiti!

O dabar ant krosnies Nesikeldams guli, Ir per dienas — naktis, Kaip negyvas miegi.

Kam nepiauni javų? Šiaudus laužo šiaurys, Grūdus krečia lietus, Paukščiai lesa vis juos...

Kelkis, kelkis, brolyt, Pasijudink bent kiek! Štai jau eina ruduo, Greit pribus ir žiema.

Greit jau sniegas baltai Aprėdys ir užklos Girią, pievas, miškus: Skubink piauti javus!

Žek — kaimynų kitų Jau parduoti kviečiai, Jie sau valgo gardžiai Alų geria linksmai!

Antis.

PASARGA: "Už korespondencijas ir apgarsinimus "Kataliko" redakcija netaisako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Sv. Martino.

V. Urbanovicze Prez. 37 Ruble St. Vincentas Armonas Vice-prez. 045-33rd St.

Martinas Z. Kadzlevskis Sekr. Prot. 3244 So. Morgan St. Mr. Antanas Kasperovicze Sekr. Fin. 884-33rd St.

S. P. Tananovicze Kasierius 3244 So. Morgan St. REZISZIERUS TEATRU Martinas Z. Kadzlevskis 3244 So. Morgan St.

Administracija D. L. K. Vytauto. POLITISZKO KLUBO.

Wilkes-Barre, Pa. John S. Lopatto. Attorney-at-Law, Prezidentas. 47-48-49 Bennett Building.

Petras Acevicius Vice-Prez. 58 Sheridan St. Sylvestras Pileckis Sekr. Prot. 462 E. South St.

Jonas Liankus Sekr. Fin. 110 Stanton St. Jurgis Rekus Kasierius. 138 So. Meade St.

Petras Mazelka Globėjus Kasos 602 Northampton St. Kazim. Berzinkas Globėjus Kasos. 425 S. Sheridan St.

Jnozcas Grimalia Marzalka. 31 Tonnary St.

Draugisečių reikalai.

Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUTO No. 1

Szi Draugystė skolina pinigų del nupirkimo arba statymo namų ant lengvų išlygų. Serijos prasideda pardsdavint kogną cvetmetėi. Sstrinkimal atsibu-na kogną ketvergą 8 val. vakare L. Azu-ko saleje 3301 Auburn Ave. kerte 33 gat. Noredam: daugiau dastinoti atiszaukaikt pas K. F. Pocių 944-33rd St.

L. Muz. Dr-tė "Birutė".

Stato pirmu kartu ant scenos Chicago didžiausia drama "Blinda" Zematėj Razbaininkas Keturiu veikliu ir vieno paveiklo: Zematnio Nedlioj, 2 Gegulio (May), 1909. Pradžia lygiai 7:30 val. vakare West Side Auditorium, Taylor st. ir

Centre ave. Vaziuokite: Halsted iki Taylor street iki Centre avenue. Dramoje dalyvauja didelis razbaininku choras. Apart dramos bus geras muzikos programos. "Birutės" choras dainuos naujas ir gražias dainas. Puiki orchestra. Kaslink loszimo, tai visos svarbiausios roles yra rankose atslzymėjusių artistų-myletojų. Choras taipgi gerai prasliavines.

P. M. Petruskas specializikai sukomponavo "Birutei" razbaininku choro daina, o ji labai graži ir ja iszgirsite tiktai ant szito perstatymo. Abelnai prisirengta, kad szitas perstatymas liktųsi ant visada chicagiecių imlntyse ir męs galime užtikrinti, kad garbi publika pamatys perstatyma, kurliuo netik bus užgandinta, bet stacziail gertess. Tiketai: 25c. 50c. 75c ir \$1.00. Pirkite tikietus iszlaiko. (18)

Pajieszkojimai.

Paleszkau Antano Ketrurakio paeinančio Suvalkų gub., Marijampolės pavlto, gmino Krciass, kaimo Podlesiev. Girdeju kad gyvena Chicago, Ill., Turriu svarbu reikalas, tegul atiszaukaikt ant antrozso: George Stasiukinas, Sugar Notch, Pa. (17)

Paleszkau James Juszi, kuris turi prova su angliu kasyku kompanija, kaip nuo 14-to Place iszvaizavai, nežinau Tametos antrozso, o Tametal yra gerai pinigeliu ant tavo provos, praszaugreicziausie duok zine. Jonas Mazeikis, 130 Canalport ave. Chicago, Ill. 17 Telephone Canal 6539.

Reikalingas jaunas inteligentas lietuvys valkinas mokintis aptiekorystę. J. Leszczynski, aptiekorius 8315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Paleszkau savo pusbrolio Jono Nainauskio, paeina is Kauno gub., Rossetnių pav., Rubiszkes kaimo, filios Uplna Amerikoje 4 metal, ir draugo Martino Jokubovskio Gaures parakv. Pukių kaimo, apie 10 metu Amerikoje, tegul atiszaukaikt, nes turin labai svarbius reikalus: Fr. Gaizauckis, 4537 So. Hermitire ave., Chicago, Ill.

Paleszkau savo draugo, Kazimiero Stankuno, paeinanzio Kauno gub., Szialnių pav., Ligumų volast. Vebares sodiaius. Pirmu gyvena Newark, dabar du metal kaip iszvaizavo isz Newark, nežinau kur. Meldizj atiszaukaikt ant antrozso: Mateuszcas Shandars, 96 Nickol St., Newark, N. J.

Pajieszkau savo draugo, Kazimiero Stankuno, paeinanzio Kauno gub., Szialnių pav., Ligumų volast. Vebares sodiaius. Pirmu gyvena Newark, dabar du metal kaip iszvaizavo isz Newark, nežinau kur. Meldizj atiszaukaikt ant antrozso: Mateuszcas Shandars, 96 Nickol St., Newark, N. J.

Pajieszkau savo draugo, Kazimiero Stankuno, paeinanzio Kauno gub., Szialnių pav., Ligumų volast. Vebares sodiaius. Pirmu gyvena Newark, dabar du metal kaip iszvaizavo isz Newark, nežinau kur. Meldizj atiszaukaikt ant antrozso: Mateuszcas Shandars, 96 Nickol St., Newark, N. J.

Pajieszkau savo draugo, Kazimiero Stankuno, paeinanzio Kauno gub., Szialnių pav., Ligumų volast. Vebares sodiaius. Pirmu gyvena Newark, dabar du metal kaip iszvaizavo isz Newark, nežinau kur. Meldizj atiszaukaikt ant antrozso: Mateuszcas Shandars, 96 Nickol St., Newark, N. J.

ANT PARDAVIMO.

Ant pardavimo geras salunas, geroj vietoj lietuvių apgyventa ir biznis lazdirbtas nuo senel, yra puiki svetaine del miltungu ir veselijų, parsidomada pigial, savininkas nori vaziuoti į Lietuvą, atiszaukaikt greitai ant adreso: Wm. Mukus, 17 3310 Mosprratt St.

Pigial prieinamas Darzas del piknių drangystems, kilubams, kuopoms ir t. t. Turiu paveljintu nuo miesto ir "licensses" ant visos vasaros. Darzas visiems gerai zinomas Paul Grove Union ave. kerte 123 17 W. Pullman, Ill.

Ant pardavimo geras salunas geroj apgyventoj tarp lietuvių ir lenku vietoj ant Bridgeporto, vieta yra labai gera ir biznis iszdirbtas. Priezistas pardavimo, savininkas iszvaizuoja ant farmos, apie viską galima daznoti "Kataliko" redakcioje. 3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Senej iszdirbtas biznis parsiduoda isz priezasties ligos. Atiszaukaikt: 3240 So. Halsted St. 19

LINKSMA VIETA pas A. Pawlowski

katras atsilankys, tas bus linksmas, ba del to kad uzlaiko geriausie degtine, szalą alų, o cigarus tai net isz pats Havana. Atsilankykite 3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Wm. Jonelis ir E. Miller

uzlaiko LIETUVISZKA KARCOZEMA skanus alus, rugine degtine, ir kvepenit Havanao cigarai 3328 So. Halsted St.

J. P. WILKOWSKI F. WILKOWSKI 1838 N. Monticello Av. 125 W. Berlin Phone 231 Irving Park

WILKOWSKI BROS. Murininkai

Visokias informacijas ant kiekvieno darbo suteikia dykal. Ofisas 1838 N. Mont celo Ave. CHICAGO

Telephone Canal 285 KAZ. KATUTIS LIETUVISZKAS GRABORIUS Persamdo kerezecius ant pagrubu, veselijų ir tt. 166 W. 18th St. Chicago, Ill.

R. S. Ivaszkeviczė

Pirmutinis lietuviszkas iszdirbėjas visokiu mineraliszku gėrymų, kaipo: GINGER ALE, PAISO, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES. 1645 W. 46th. St. Art Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

TELEFONAS 1532 YARDS. DR. J. KULIS, LIETUVIU...CHIRURGIAS IR ūDYTOJAS... Gydo visokias ligas moteru, vaikų ir vyrų. Turia gera praktika ir gydo pasekmines visokias limpanecias, susisenojusias ir pasakytinas ligas. 3255 S. Halsted St. Chicago.

Mokinkimės patijs.

Gramatika angliszkos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c. Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio 10c. Arifmetika mokintis rokundų be mokinio (apdaryta) 85c. Plnigus siųskite per Money Order šiuo adresu: P. Mikolainis, New York City.

PONE ONA MILLER

(Pagal vyro Jankauskiene) SENIAUSIA LIETUVISZKA AKUSERKA CHICAGO. Dabar gyvena, 107 Canalport ave. priesiaz Ruble St. Telephonas Canal 3619.

THE FALCON CIGAR FACT.

Po vardu SAKALAS Cigaru Fabrikas J. A. NUTAUC SAV. — iszdirba geriausius — HAVANOS CIGARUS 1601 W. 47th St. CHICAGO. Tel. Yards 1735.

Stereoskopai arba Teleskopai.



Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisas arba žiuronas su padidinačiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozlijo, abrozlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai cėlas grupas žmonių, triubų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimis matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką esybę, padidina jį, atskiro žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu. Męs turime dabar ant-pardavimo gražiausius stereoskopiskų paveikslus kaip matome žemiau surašytus.

SERIJA I

Susideda iš 12 Stereoskopiskų paveikslėlių pundeļje. Prekė 50c. už pundeļj. Štai kai juos gali pamatyti: 1 Stebėjimui "griovai Yellow-Stone Parko. 2 Krietinė paroda, miesto Saratogos, N. Y. 3 Bowerly gatvė New Yorko.

Pasakos ir Apsakos.

- No. Kaina. 1 Alutė, dukte Lanigaikešio Kerniaus pusl. 24 10c. 2 Ant naktynės. Da'aro Baltusio. 5c. 3 Aventino Neregė. Apsaka is pirmutinių kriščiūnystės amžj. pusl. 50 20c. 4 Amžians galas Ponso Pilot, kurs buvo sudzia Vieš. Jezuas Kristaus. Bitnuose, 1901. pusl. 23. 5c. 5 Andersono pasakas (su paveikseliais) Išguldo Neris. Tilžeje, 1895. pusl. 82. 10 grazių pasakų vienoje knygeļje. 20c. 6 Apleka Dievo. Aprašymas is padavimo XVIII amžio. Plymouth, Pa. 1887. pusl. 102 50c. 7 Atmilnimas už motinos dušj. Apsakymas is tikų atsitikimų Lietuvoje ant egzėkvijų. Parašė Žemaitė Tilžeje, 1902. pusl. 23 5c. 8 Duonos Iškėtotajai. Apsaka II. Sienkėvičius. Lietuviškai išguldo V. Stagaras. Shenandoah, Pa. pusl. 82 35c. 9 Gledris. Gražus pamokinimais. pusl. 36 10c. 10 Graži vaikų knygeļė. Telpa čia 25 grazių pasakėdel del mažų vaikelių, surašytos pagal kun. K. Schmidtą. Labai graži knygeļė. pusl. 53 10c. 11 Gyvenimas Stepono Raudnosio, arba ketvirta dalis Šiaulieniško Senelio. Juokinga pasaka su 16 paveikselių. pusl. 52 15c. 12 Gyvenimo vaizdeliai susidantais is aštuonių sekančių grazių pasakėčių: Atsisveikinimas—Vagis; Kas kaltas;—Gatvės vaikai;—Paparčio žiedas—Miško sargas;—Signalas;—Keleivis Chicago, Ill. pusl. 99 15c. 13 Grabnyčių žvakė. Flamanđantuziška pasaka. Tilžeje, 1901, pu. 31 10c.

14 Ideja ant mešlyno. Apsaka męsų dienų. Aukauja broliams lietuviams Muse, Plymouth, Pa., pusl. 56 10c. 15 Istorija apie Genavalte, jos vargus, rūpesčius ir stebuldingą Dievo surbūlyma, kalp geroms užmoka geru, o piktiems piktu. Is lenkiško vertė Laurinas Ivinskis, puslapių 152 20c. 16 Istorija apie grazią Katrinką ir jos vargus. Yra tai labai graži pasakėle, verta kožnam lietuviu perskaityti, pusl. 32 10c. 17 Istorija apie grazią Mageloną, dukterį karaliaus is Neapolio ir apie Petrą Karėvijį graų pusl. 48 15c. 18 Istorija Septynių Mokytojų ir Lietuvio sapsnas. Plymouth, Pa., 1904 pusl. 158 50c. 19 Is gyvenimo Lietuviškų Vėlių bei Vėlinų. Pasakos surinktos Dro J. Basanavičiaus. Chicago, Ill., 1903. pusl. 470. Šioje knygoje telpa keli šimtai grazių pasakų: apie rojį (dangų) cysčių, pekla; apie gilinę, mār, cholera; apie dvasias (dušias), vėlnius, jų vaidinimasi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje kalboje, kokioje buvo girėtos: Panavėžj—pagal panevėziečių kalbą; Siauliuose—pagal siauliečių kalbą; Suvalkų gubernijoje—pagal suvalkiečių kalbą; Prusų Lietuvoje—pagal Prusų lietuvių kalbą; Dzukijoj—pagal dzučių kalbą ir tt. Popieros apdarais 150c. Audimo apdarais 320c.

20 Jurgis Kastriotas, išvadotojas Albanijos. Pagal lenkišką parašė Tėvelių Dukrėlė, pul. 13 5c. 21 Judošius. Aprašymas kaip tūli lietuviai laike lenkmečio maišto, 1863 m. buvo šnipukais ir maskoliams išdavinėjo savo brolius ant sužadymo arba ištrimimo Siberijon, Tilžeje, 1902, pul. 11 50c.

22 Kalmynų pašneka. Pasakojimas is lietuvių sodiečių gyvenimo. parašė J. Vilniuje (?) pusl. 18 50c. — Kas kaltas? Apsaka męsų dienų. Parašė A. V., pul. 27 16c. 23 Kėkštų Simas. Ukiška apysaka. Ši yra ne tik graži pasaka, bet ir geras pamokinimas prie ukinių kystės. Plymouth, Pa., 1901, pul. 40 10c.

24 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Dalis I. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., pul. 230. Čia telpa 141 labai grazių, juokingų, išmintingų ir žingėdių pasakų. Kas šitą knygą turės, tam geru ir grazių pasakų niekada netruks. Plymouth, Pa., 1901, pul. 20c. Druotose apdaruose 150c.

25 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Dalis II. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., 1903, pul. 330. Čia telpa 205 labai grazių ir juokingų pasakų, boyjančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją. 15c. Druotose apdaruose 150c.

26 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Dalis III. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., 1904, pul. 333. Čia telpa 202 dar gražesnių ir juokinesnių pasakų. 15c. Druotose apdaruose 150c.

27 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Dalis IV. Surinko Dr. J. Basanavičius. Chicago, Ill., 1905. Šioje knygoje taip kaip ir pirmesese dalyse Dr. J. Basanavičiaus surinktų pasakų telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų, kas nori grazių ir juokingų pasakų tegul nusiperka vieną is virš pamintų 4 knygu I, II, III ar IV dalį, o turės per visų savomęži poiseimiamas pasakų turta. 15c. Druotose apdaruose 150c.

28 Amalunga arba Tyro Dukte. Labai graži apysaka apie baltievdžiūis ir indijonus, kurie Amerikoje mušti už savo tėviškę. Pust. 91 25c. Ta pati apdaryta 50c.

29 Našlaitė. Ne pasaka. Labai užimanti apysakė is dabartinio lietuvių gyvenimo, pul. 64 15c. 30 Obrusteliai. Paveikslėlis is maskolių gyvenimo Lietuvoje, parašyta dēdes Antanazo. Čia yra aprašyta kaip maskoliski činovnikai elgiasi su męsų broliams lietuviams, pul. 76 20c.

31 Pamokslai grazių žmonių. parašyti kun. Tataris. Labai gražios ir pamokinančios pasakaitės, pul. 95 60c. 32 Pajauta, Lizeiko Dukte, arba Lietuva XIV šimtmecio. Istoriskas apsakymas Bernatavičiaus. Lietuviškai išguldo Andrius. Knyga I. Shenandoah, Pa. Yra tai labai graži apysaka, pul. 155 60c. 33 Pajudinikime vyrų žemę. M. Jokai. Lietuviškai perpasakojo A. B., pul. 103 20c.

34 Pasaka apie kantriją Alena, dukterį karaliaus Antanuzio, turkų ciešovius is Konstantinopolio, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietį daugybę bėdų ir vargų kantriai iškentėjo. Is lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. Antra laida, 1902 pusl. 66 20c. 35 Pasakojimas Antano Treitininko. Parašė Motiejus Valančauskas, Žemaičių Vyskupas. Plymouth, Pa., 1891, pul. 87 25c.

36 Palangos Juzė. Parašė Vysk. Motiejus Valančauskas (ketvirta laida). Tilžeje, 1902, pul. 132 25c. 37 Ponas ir Bernas. Chicago, Ill., 1904, pul. 64. Apsakaitė L. Tolstojaus is gyvenimo maskoliskų kaimiečių; žingėdi norinčiam susipažinti su buvii ir salnygomis gyvenimo maskoliskų kaimiečių; ji vertia skaitytoją jausti draugo su vargo prisigeltais žimonėmis. 15c.

38 Robinsonso Krizius. Graži ir morališka pasaka. Antra pertaisyta laida, Chicago, Ill., 1903, pul. 31 10c.



Practical Typewriter No. 3. Prekė \$7.00



Yra tai labai puikus paveikslas Sv. Tėvo. Ant paveiklo išrodo taip kaip gyvas. Apatiniai rubai balti, o viršutiniai raudoni — paveiklo-gi dugnas tamsiai žalias. Žodžių sakant paveikslas labai gražus. Miera jo 18 colių pločio, o 24 ilgio. Prekė 25c.

Sventų Tėvų paveikslai. Paveikslas mirusio Sv. Tėvo Leono XIII. Miera 14x22 colių ant baltos popieros juodas paveikslas 25c. Paveikslas Sv. Tėvo Pius'o X, miera 16x22 colių. Sv. Tėvas sėdi ant savo sosto popieziškuose drabužuose. Plymouth, Pa., 1901, pul. 40 25c.

Paveikslai ant guzikų. Guzikai su paveikslu Sv. Tėvo Pius'o X su lietuviškais parašais, be rėmelj, prekė 15c. Ties patys paveikslai su rėmeliais 25c. Paveikslai Sv. Tėvo Leono XIII atmintis po joje mirties su lotynišku parašu "In Memoriam" be rėmelj 10c. Ties patys paveikslai su rėmeliais 20c.

Paveikslai D. L. K. Vytauto, labai puikus, iki pusei, su lietuvišku parašu, prekė 15c. Religiški Dalykai. Purcelinės gražios baltos krapelyčiųkūks su auksintais kvietkomis ir mukele prekė nuo 25c ir 75c.

Pastatomi kryželiai. Mediniai kryželiai su metaline mukele 25c. Augstiesi mediniai kryželiai su metaline mukele 50c. Gražus misinginiai kryželiai. 25c. Augstiesi ir daliesi misinginiai kryželiai 20c iki 25c. Maži prie ražančiaus kryželiai įvairių prekijų.

Ražančiai. Paprastas ražančius, plieno kryžutis 10c. Balti arba rausvi poterukai, plieno kryžutis 15c. Balto perlo poterukai, taipogi perlo kryžutiai kai maža mukele 25c.

Drukuojamos Mašinukės.



Po šimta budelių! Negalima suprasti, ko tas žmogus nori, nes laisikas yra taip biaučiai rašytas, kad jį kelis kartus perskaičiau ir dar negaluu suprasti, ką tie jo iskreiviniai reiškia. Tur but ar tas žmogus nežino, kad galima pirkti drukuojamą mašinukę už pigę prekę, su kure galima gromatas išsdrukuoti.



Practical Typewriter No. 3. Prekė \$7.00

Su šita mašinuke galima drukuoti visokias gromatas. Ji turi 2 raktus arba literas, tai yra su visais ženklais, didžiosiomis ir mažosiomis literomis. Ji yra tvirtai padaryta ir su nikeliu apvilkta. Labai puikiai drukuoja ir pati reguluoja linijas. Kada ateina prie linijos galo skambalas duoda žinot, jog naują eilutę reik pradėti.

BIBLIJOS.



Bybelės (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senojo ir Naujojo Testamento. Aštuntaspaudimas. Deryne, 1897, pusl. 1134. Druotose apdaruose Vokiškoms raidėms 34.00

Bybelės (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senojo ir Naujojo Testamento. Halle, a S. 1895, pusl. 1448. Drukas stambesnis už berlyniškojo išleidimo. Druotose gražios skuros apdaruose, auksu kryžius ant vieno šono kielikas ant kito šono, su dviem kabėm. Vokiškoms raidėms. 35

MALDAKNYGES.

Auksu Altorius, arba Šaltinis Dangišių Skarbų. Naujausias spaudimas pagal tikrą dešimtą ir šešta, sulyginime pagal Naująjį Šaltinį pirmospauidimo, pul. 992. a) Skurinu apdaru, paatkuotais kraštais, apkaustytos ir su kabute 150c. b) Šagrinu skuroje apdarytos su pagražinimais 320c. c) Šagrinu skuros apdarus be apkaustymo 320c. d) Minkštais apdarais 380c. e) Kristoliniais apdarais 250c. f) Aksomiais apdarais 340c.

g) Sloninus kaulais 340c. h) Celuloido apdaruose 380c. i) Aksomis ir sloninus kaulais apkaustyta ir su kryžiais 350c. Balsas Balandėlis, arba Mažas Šaltinelis mylistų Dievo. Naujausias spaudimas be "Officium" su daidejimu daugelio litanių, maldų ir giesmių prie Panelės Šventausios.

a) Prastais apdarais, auksuoti kraštai, apkaustyti su kabute 75c. b) Šagrinu skuros apdarais 110c. c) Moroko skuros apdarais be kabės ir be apkaustymo, su raudonais kraštais 75c. Balsas Balandėlis, arba Mažas Šaltinelis su "Officium". a) Prastais apdarais, auksuoti kraštai, apkaustyti ir su kabute 75c. b) Šagrinu skuros apdarais, apkaustyti ir su kabute 125c. c) Moroko skuros apdaruose, be apkaustymo, su raudonais kraštais 110c. d) Balto celuloido apdaruose 320c. e) Balto celuloido, apdaruose su kryžiais 320c. f) Balto celuloido, abrozutuose apdaruose 275c. g) Minkštuose moroko skuros apdaruose 325c. h) Visokios parvos aksomuose su metaliniais kryžiais ir kvietkomis 380c.

MAŽI AUKSO ALTORELIAI. Mažas Naujas Auksu Altorius, didei naudinga maldų knygeļė, pavesta visos Lietuvos Katalikų Jaunuomeniai, pagrįnta ir per naują devintą kartą atspausa su daidejimu visų ražančių, drutais apdarais, be apkaustymo 50c. a) Tokiuose pat apdaruose su apkaustymais ir su kabute 65c. b) Visokios parvos apdaruose su pauksuotais viršais ir nugara, kraštai raudoni 75c.

Breviorėliai. Katalikiška Maldų Knygeļė, pavesta Lietuvos katalikiškai jaunuomenėi. Knygeļės miera 24x33. Puslapj 140, storis 3 colio. Mažiau, gražiausia ir smagiausia maldaknygeļė nešias hažnyčion. Mišios, mišparai ir suplikacijos yra dvejose kalbose: lotyniška ir lietuviška. Turis visos reikalingas maldas ir lais-

dorijų taip kaip ir knyga. Balta plona popiera. Čia yra jų paveikslai ir kainos. a) Juodi, kieti druti audimo apdarai, išrodo kaip skuriniai, gražus išpausti išmarginimai, lapu kraštai raudoni kaina 40c.

b) Juodi, kieti, druti audimo apdarai, išrodo lyg skuriniai, gražus išpausti išmarginimai, auksuotas kryžius ant šono, auksuotas kraštai. kaina 60c.

c) Baltos celuloidos gražūs apdarai išrodo kaip baltiausius sloninus kaulus, žysta, klaidi, žvilganti; ant šono auksuotas kielikas ir kvietkės žaliai ir kitokių spalvų lapeliais, raudoni kampai, lapų kraštai bogotai auksuoti, su viena kauline ant vidurio kabute. Kaina 125c.

d) Juodos francuziškos skures, kieti lygūs apdarai, auksiniai parašai ant šono ir nugaros, lapų kraštai bogotai raudoni auksuoti, raudoni kampai. kaina 75c.

e) Baltos celuloidos gražūs apdarai išrodo kaip baltiausius sloninus kaulus, žysta, klaidi, žvilganti; ant šono auksuotas kielikas ir kvietkės žaliai ir kitokių spalvų lapeliais, raudoni kampai, lapų kraštai bogotai auksuoti, su viena kauline ant vidurio kabute. Kaina 125c.

f)



Didžiausia lietuviska APTIEKA

3149 S. Morgan St. Kertė 82nd St.

J. L. ŽUKAUCKAS, PH. G. lietuviškas aptiekorius.

Tal yra vienatnė pirmos klases aptieka kurioje randasi tikrai

teisingos, geriausios ir visados šviežios, garantuotos gyduoles, kaip vietinės taip ir užrubežinės.

Prie aptiekos užsilaiko apie dešimtį daktarų; nekurie iš jų kalba lietuviškai, lenkiškai, maksoliškai ir angliškai kalboj.

Receptai išpildomi koatsargiausiai iš teisingiausių gyduolių ir už sauziniškas kainas. Turime didelę daugybę diržų dėl vyrų nuo patrukimo, taipgi guminų ir elastikinių juostų dėl moterų.

Visokius patarimus suteikiame dykai ir iš dirbame savo šeimyniškas gyduoles.

J. E. KRZYWINSKI, Diplomuotas aptiekorius ir savininkas.

A. BYANSKAS GENERALISTAS Karpenderis ir Kontraktierius. Telephone Yards 4175. 3327 Auburn Ave., Chicago, Ill.

"Kataliko" agentai. Kurie turi tiesią rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytųjų, pruminti orderius ir visokių drukorizkų darbų ir taip toliau yra šie:

Geo. Tumasonis Keliaujantis agentas Pennsylvanijoje. Pas jį galima užsirašyti ir atnaujinti prenumeratą už "Kataliką", duoti "Kataliką" apgarsinimus, pirkti lietuviškas knygas, poperas, paveikslus ir tt.

Silver Creek, Pa. ir apilinkėj mūs agentas yra p. M. MATULEVICIUS. St. Potelinas 345 E. River St. Plymouth, Pa.

Sabast. Valentinas, 370 Humboldt St. Brooklyn, N. Y. Jos Zemantauskas 39 W. Porter St. Waterbury, Conn.

Fr Venckus, 304 N. Chicago St. Kenosha, Wis. John Naujokaitis, 52 Planet St. Commercial Road E. London, England

Jonas Vieraitis, 117 Ward St. Worcester, Mass. J. G. Miliauckas Union Savings Bank Pittsburg, Pa.

Karolis Kazokas Yra mūsų agentu Chicagoje ir apilinkėje, jis turi tiesią rinkti prenumeratą už "Kataliką", užrašyti naujus prenumeratorius, priminti apgarsinimus, drukorizkus darbus ir tt. Jam atsilankius galite atlikti reikalą kaip pačioje redakcijoje.

Kaz. Makarevičius, 255 Wallace St. New Haven, Conn. J. Petrikis 1514 Ross Ave. Scranton, Pa.

P. Mikalauckas Keliaujantis agentas valstijoje Massachusetts ir New Hampshire 320 Broadway So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas, 238 Slocum St. Kingston, Pa. Ant. Zukauckas 871-31st Pl. Chicago, Ill.

Jos. Dzika Box 453 Forest City, Pa. Keliaujantis agentas Konst. Steponis Mikolas Voicėnavičius, 2 River St., West Lynn, Mass.

Nauja daktariška knyga Daktaras Kisenlute. Su paveikslais, naudingais patarimais ir daugybe receptų nuo visokių ligų, gražiai apdaryta su auksinėm raidėm ant apdaro, knyga parduoda po 1 dol. Tą knyga gali gauti dovana užsirašydama "Kataliką" ant metų mokėdamas prenumeratą 2 dol. mūsų agentui. M. PALTANAVICZE 15 Millbury St. Worcester, Mass.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU. Mylinti natūralizką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, mės užtikrinam, kad mūsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad mės mokamė ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nestikėkitiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reikė ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mūsų biznio yra užganėdinimas kiekvieno kosturnerio. Su pagarba JONAS P. RASHINCKAS, 3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 Chicago, Ill.

Peoples Trust & Savings Bank. Yra pavojinga laikyti pinigus namieje. Pasidėk juos į atskančią banką. Mokame 3cią procentą. Kalbame lietuviškai. 47-th St. & Ashland Ave. Chicago, Ill.

Cash Registers. Mės užlaikom Registerius nuo \$5.00 ir aukščiau. Parduodam už pinigus numušdami didelį nuosimtį arba ant išmokėčių. Turime antrankių National, Hallwoods ir kitokio išdarbio registerių kuriuos parduodam už suvis žemą kainą. Nė jokio skirtumo nedaro ar didelis ar mažas biznis. The National Cash Register Co. Du Sztorai: 47-49 E. Randolph St. Phone Central 1211 217 E. Madison St. Phone Main 1222

St. Pocevicze. Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vietanegu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, pečių, lampų, vanų ir kitokių visokių daiktų koki yra reikalingi į namus. Mano krautuvė yra ant trijų lubų ir pripildinta visokiais tavorais. Taipgi nepamirškite kad aš duodu lovanas nuo szimto penkis dolerius. Užkviečiu visus savo tautiečius atsilankyti. 3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO. Telephone Yards 271.6.

J. W. ZACHAREWICZ, Notary Public, Real Estate ir Insurance. 3149 So. Morgan St. Kertė 82-ros gat. 917-33rd St. Tel. Yards 6428.

DR. G. M. GLASER. Szuomi apreiškiau pagodotai visuomeniai, jog šiu seniausis gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą savo ločną namą po nr. 3149 So. Morgan St. Kertė 82-ros gat. 917-33rd St. Tel. Yards 6428.

Marc Laukiene. Atsakanti Akuszerka. 8252 So. Halsted St., Chicago, Ill. Klauskit Chopen 10c cigarų, nes padirbti iš geriausio tabako. JOS. BARTKOWIAK Iszdირbejas 4944 So. Paulina St. Chicago

K. STULGA. Užlaiko visoki tavorų kaip Batus czeverykus ir kitokius varžiskus puikus drabužius. Meldžiu nepamirškite mano krautuvės, o busite meilingai priimti. 4513 So. Wood St., Chicago.

Lietuviškas Hotelis. K. J. KODIS Savininkas Smagiausia vieta ant Bridgeporto, jaigu esuliu dės nuveik pas Kaz. J. Kodį jis palinksmis. Visi gėrymai ir cigarai kogeriaus. 3302 So. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. M. F. BOZINCH Lietuviškas Daktaras iš seno Krajaus. Ofisus 519 Milwaukee Avenue Tel. 4288 Irving Park nuo 10 iki 12 ryte nuo 4 iki 5 ir nuo 6 iki 9 vakare. Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave. Phone Humboldt 1963 prieš 9 vakare ir nuo 12 iki 2 naktį.

Seno krajaus gydytojas Dras P. G. Wiegner iš miesto Rygos. Atidare ofisus ant aptiekos J. Leszczynskio 3315 So. Morgan St. Chicago, Ill. Gydo visokias ligas

V. WISZCZIULIS. Užlaiko didžiausią krautuvę visokių maliavų, taipgi maliavoja namus iš lauko ir iš vidaus maliavoja stogus, poperuoja riumus, maliavoja bažnyčias ir t. t. Darbą atlieka gerai ir atsakanziai ir už kožą darbą garantuoja. Taiigi reikale lietuviui visi nepamirškite apie savo tautietį. Krautuvė randasi po adresu: 4537 Wood St. Chicago, Ill.

Pigios Popieros! Labai pigios popieros su visokiais gražiausiais apvadais; kaip tai su amerikonskoms veltromis - kitokieis su visokiomis kvietkoms ir su visokiomis pavincizavonėmis, parduosime labiau pigiai - taiigi kas prisigis \$3.00 tai gaus 1000 (tūkstantį) popierų ir tūkstantį kopertų. Teipgi tais pacizis popieras su konvertais be kvietkų duosime už \$6.00. Piguus ir gramatas siųskite ant adreso: J. M. TANANEVICZE, 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Phone Yards 709 JUOZAPAS LESZCZYNSKIS APTIEKORIUS. Užlaiko naminius ir užrubežinius gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti, siunčiam gyduoles ir kitas miestas 3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Pigiau kaip kitur! TIKTAI \$6.50. Odell Typewriter Preks \$6.50. Szita maszinukė yra teip gera kaip ir maszina už \$100.00. Su ja galima drukuoti po kelis szimtus laiszky ant dienos, nes jį greitai ir dailiai drukuoja. Ji yra padaryta iš czysto plieno ir prie jos nėra kitokio materijolo kaip tiktaai plienas. Litars teipgi yra iš plieno, ir užtai tokia maszinukė gali laikyte szimta metų. Szias maszinukės pirmiau parduodavo po \$20.00 Pinigus galima siusti per Money Order arba registra votam laiszktė, ant adreso. STASIS P. TANANEVICZ 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

UNION BANK OF CHICAGO. Atsakanczausi Bankieriai. WISOSE SZAKOSE. Pradžia Padėjimo gali buti atidaryta su \$1.00 ant 3-czio nuoszimczio. Atidaryta kas Panedėlio vakarą iki 8 valandai. Atsakancziausias užtikrinimas kiekvienam depositoriui. LaSalle ir Randolph Gat. Chicago, Ill.

KAZIMIERAS RADZEVICZE. Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokių ariekų ir alaus didelis zopostas, taipgi ir sz Luropos visokių vynu, cigarų ir visokių valgių ir olsterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taiigi parduodu szipkortes ant visų linijų ir siuncziu plingus į visas dals evieto pigiausiai ir saugiai. 121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

"KATALIKO" SPAUSTUVE. SPAUDINA. VISOKIAS KNYGAS, DRAUGYSTEMS KONSTITUCIJAS, KVITARLIUSUS, TIKIETUS ANT BALIU IR ANT PERSTATYMU, VIZITINES KORČUKES, ANT GALVIUS ANT LAISKU IR FONVERTU, UZPARŠYMS ANT VESELIJU, VISOKIAS PLEKATAS IR T. T. Darbą atliekam greitai, pigiai ir puikiai. Kam prireiks ką nors išdrukuoti, tai ateiokit pas mus: : : .

JONAS M. TANANEVICZE SAVININKAS. 3244 So. Morgan St. Chicago, Ill. "KATALIKO" spaustuvė yra didžiausia iš lietuviškų spaustuvių Amerikoje. Turi savo ločnas visokias drukavojamas mašinas elektrika varomas ir atsakančią skaitlių gerų darbininkų.

JONAS M. TANANEVICZE, Agentas dvyju didžiausių ir geriausių "Fire Insurance" kompanijų, "Continental ir Royal Fire Insurance Co." Noredami tasekarnoti savo ločnas atitokit pas JONA M TANANEVICZE, 3244 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

JONAS M. TANANEVICZE, Agentas dvyju didžiausių ir geriausių "Fire Insurance" kompanijų, "Continental ir Royal Fire Insurance Co." Pranesame visiemis lietuviams ant Bridgeporto ir apilinkėj kad mūsų ofise randasi ofisus dvyju gerų Insurance kompanijų "Continental ir Royal Insurance Co."

Dr. Marja Dowiatt-Sass. OFISAS 749 W. 18-th St. VALANDOS nuo 9:30 iki 11:30 ryte nuo 4:30 iki 7 vakare Nedėliomis tikrai nuo 9:30 iki 12 ryte TEL. CANAL 1208. RESIDENCE 2891 W. Harrison St. Near 55nd Ave. VALANDOS Iki 9 ryte ir nuo 7 iki 8:30 vakare TEL. AUSTIN 469

DR. A. L. GRAICUNAS. Beikale kreipkitės pas savąjį. Ofisus valandos Iszryto iki 10 val.; po piet nuo 12 iki 2 val. vakare nuo 6 iki 9 val. Gydo visokias ligas be skyrumo vyrų moterų ir vaikų. 3312 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS Z. Urbanowicz 4841 So. Ashland ave. Užtenka pamatyti lange iszaisytas o artistiszkaiz baigtas fotografijas kurios iszeina isz jų dirbtuvės. Iszdირba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz mės del savo tautiečių padirbame geriausiai. Kas pas mus syki atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiu atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apzimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszečių. Duodam labai puikus prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirškite ant adreso.